

**Ka:dle molo atlale yu Makata
ilimale
Maka
Maka buka ya: dulu koko**

Makaye po-Yesu alotle tlalo oplami ikadepe. Amasiyama pona:malamana, ya: mape Yesuta koko hamsela:lati natilowedeme dolumsela:uwayo. Ya:tapo Polo mate Banabas mate gagademsela:mama ma alotle Pita gadlalo haluwapo. Makatapo yu iye po-Yu so watle ilipo hamiwapo, ya:tapo Yesu dla mikadepe dlepo depame. Ya:ta yu ilimale dulu hema koko patoye ipapena. Eye, Yesuta itiyamaletapo Saitenta itiyamaleye tla:mtame halapo. Adipalati, Yesutapo ta:lamo hema sela:mama esusulumale so ka:ka:demsela:mama ulugiyemale koko patoto halomsela:uwapo. Epame bataliya yimlala mape opa dulu tle alikili dla dodolomsalemsela:uwapo.

*Yonta Yesu api dinapele koko
(Ma:t 3:1-12; Luk 3:1-18; Yon 1:19-28)*

¹ Epedeme ka:dle molo atlale yu God yami Yesu Keliso kokoye ipo kotiyamaiyo.

² God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisayata ya: buka dla ipo hatitimuwapo,
“Na:ta na: yu hamsela:lalo oplamiye tane dlowepo.
Epalati ya: tattle tame wa: apiye dinapelepe.

³ Ya:ye dalupa dulu dla ipo sisilamhalapo,
‘Lod apiye dinapiya.
Epame ya: apiye ka:depo dolepo himiya.’ ”

⁴ Epedeme Yontapo dalupa dulu dla woyapame opaye yú dla ka:ka:timpuaiyo. Ya:ta epo atlam-sela:iyo, “Wua: bobtalimale tle heheletipame yú dla tutula:iya. Epalati Godtapo wua: bobtalimal-eyeye hiyotipo wellipe,” demsela:iyo.

⁵ Epedeme Yudiya so opa hapuloma mate epo Yelusalem so opa hapuloma mate Yon yu dalla tamalaiyo. Yia: Yon yu dalepame yia: bobtalimale bobotimatimalati Yontapo yia:ye Yoden yú dla ka:ka:timaiyo.

⁶ Yonye ka:mol aliya dlalota tluka dedlemale asiyamsela:mama alinepi kapalata akolo dla nosowe some asiyamsela:mdiyo. Epo ya: wolomopi mate epo topsiyo mate demsela:mdiyo.

⁷ Ya: opa dla ipo atlamsela:iyo, “Oplami hale na: ko tle pulupe. Ya:ta itiyamaleye pato, na:ta itiyamaleye tla:mtana. Na: poka:dena, ya: hete sitali dla heodepame ya: hete alisisi uptimoloweye. ⁸ Na:tapo wua:ye yú siyapo dla ka:ka:tima, amasiyama ya:tapo wua:ye itiyamale hamimama Hela:dle Soko dla ka:ka:timelepe.”

*Yesu yú tulli mate elemala natili mate
(Mat 3:13–4:11; Luk 3:21–22, 4:1–13)*

⁹ Alila oloma edla Yesu Ga:lili mo pato dulu dla Nasalet mo tle Yon hala dla pulati Yonta ya:ye Yoden yú dla ka:staiyo. ¹⁰ Yesu yú tulupo hetame halemama natilati Pepele dita gowaladepo hallati Hela:dle Sokota seselema tea some ya: dla malla natiyo. ¹¹ Epalati Pepele di tle yuta epo malaiyo, “Wa:ye na: dupa ellalo maseyemala ikadepopo, na: wa: dla sikemte siyema,” diyo.

¹² Koko ita tame gudlati Sokota Yesuye dalupa dulu dla semtaiyo. ¹³ Ya: 40 alila dulu edla alinepi mate hallati Saitenta ya:ye elemala natimdiyo. Epalati God ya: banakaka sota ya:ye gademdiyo.

*Yesuta ya: alotle tlalo so ka:yapa hohomale
(Mat 4:12-22; Luk 4:14-15, 5:1-11)*

¹⁴ Yu so dokopala oplami Helodta Yon amtuwale aya dla ka:stale alotle Yesu Ga:lili mo pato dla tame God tle puale ka:dle yuye epo atlamsela:iyo, ¹⁵ “Ka:dle alilata mo-puapo, epame God ya: mo kokota puluweye mo-mateka:pi. Epedeme wua: malamale meyelope depame wua: bobtalimale tle heheletipo ka:dle yu dla mikadepe diya.”

¹⁶ Alila haleta Yesu Ga:lili kaula peleyama tle tamhalemama natilati amalo halomalalo so opa Saimon mate ya: ei Endulu mate mata hatitimsiyamala natiyo. ¹⁷ Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Na: dolumpumulaiya. Wua: ka:yapa amalo halom-siyamuwapo. Amasiyama wata oloma itle wua: opaye ma God dla elempulalo so depo ha:ha:lepe,” diyo. ¹⁸ Epalati yia: yu e dalepame yia: mata medla pomelepame Yesu mate tamalaiyo.

¹⁹ Yia: ma etle tamalemama amalo halomsiyamalalo opa opi tlamaiyo, Sebedi ya: akimlala Yeims mate epo Yon mate. Yia: koa dulu dla mata dinampopaiyo. ²⁰ Yesu yia: natipame yia: watle epo atlaiyo, “Na: dolumpumulaiya,” diyo. Epalati yia:tapo pakasiyamalalo yia: a Sebedi mate epo ya: oko so opa mate koa dulu medla salepame Yesu mate tamalaiyo.

*Bataliya walle oplami
(Luk 4:31-37)*

²¹ Yesu ya: alotle tlalo so mate Kapaniyem mo dla taiyo. Yia: edla tame ha:ha:lali Yu sota inoma sumalalo alilata puaiyo. Epalati Yesu inoma sumalalo aya dla hetame God yu imolowe kotiyamaiyo. ²² Epapele dulu dla opa hapulomatapo ya:ta imale koko dalepame sikemte yiyeliyo. Adipalati, ya:ta imale dulu dla po-aiyalma imalalo sota imalalo epapiyo. Amasiyama ya:ye sikemte itiyamale oplamita imalalo epapele some imhalaiyo.

²³ Epalati pakasiyamalalo bataliya walle oplami edla polaleta Yesuta imale dalepame yu teta:mama epo atlaiyo, ²⁴ “Yesu Nasalet oplami, wa: apa hamsela:ma:? Wa: dia:ye bobtalimala puo? Na:malamana, wa:ye God tle malale aiyalma oplamipo,” diyo.

²⁵ Epalati Yesuta bataliya yemala watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Keidene, epo ya: tle alikili dla ulatane,” diyo.

²⁶ Epalati bataliya yemalata oplami watle eselalle pato hamipame hiyelle mate ya: tle alikili dla ulataiyo. ²⁷ Opata i natipame yiyelle mate yimkadulo watle ipo atlanati atlanati demyaiyo, “Koko i adipapeta:? Imale amko sepena. Adipalati, Yesuta bataliya yemala watle itiyamale mate atlati ya: yu dla salladepo alikili dla ulatalepo.”

²⁸ Epalati Ga:lili mo pato dla opa hapulomata koko i pakasiyamalalo dlalemtaiyo.

*Yesuta esusulumale so ka:ka:dle
(Ma:t 8:14-17; Luk 4:38-41)*

²⁹ Inoma sumaleta tame gudlati Yesutapo Yeims mate epo Yon mate eleme tame Saimon mate Endulu mate yia: aya dla hetaiyo. ³⁰⁻³¹ Amasiyama aya dulu edla a:ya hale Saimon ya: doko esiyeme elaiyo. Yesuta esiyele koko iye dalepame ya: natila tuwaiyo. Epapeleye ya:ta ellalo dla tuwame hale-mama ya: do dla hamame sila:time pabelle oloma dla esiyeleta mo-pa:iyo. Epalati ya:tapo sila:time daya ha:po yia: watle alemaiyo.

³²⁻³³ Tamila:la edla salita mo-tulli hallati opata Yesu hala dla esusulumale so hapuloma mate epo bataliya watalo so hapuloma mate elempumulaiyo. ³⁴ Epalati Yesuta esiyele mila:pi meyelope meyelope dle halomale soye ka:ka:diyo. Epame bataliya yimlala opa dulu dla ha:ha:leye alikili dla dodolomsalemama yia: watle yu hamiyo diyo. Adipalati, bataliya yimlala hapulomaye yia:malamaiyo, Yesuye ikadepe God Yamipo.

*Yesuta Ga:lili mo pato dulu dla yu hamtale
(Luk 4:42-44)*

³⁵ Utulala ikadepe ala pohela:dlalo hallati Yesu elale tle sila:time aya saliyome keilipo elale mo dla inoma sumala taiyo. ³⁶ Epalati Saimon mate epo yimkadulo mate toko sillipo natitepo Yesuta hawa hallati ya: totamtaiyo. ³⁷ Yia: tame Yesu natipame ya: watle epo atlaiyo, “Opa hapulomata wa: totamsiyama. Epedeme wa: ilamtloweyo,” diyo.

³⁸ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Hao, di ilame potlowa. Amasiyama di mo yimlala opi mateka:pi popa:mya dla tlowepo. Edla tame

na:tapo God yu atlamolowepo. Adipalati, na: ipapele koko hala puwapo,” diyo.

³⁹ Epedeme ya: Ga:lili mo pato dulu dla mo yimlala hapuloma dla tame Yu so inoma sumalalo aya dla God yu atlamsela:iyo. Epame bataliya yimlala mape opa dulu tle alikili dla dodolom-salemsela:iyo.

Kapala batalimale oplami

(Ma:t 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Kapala batalimale oplamita Yesu watle puame alumata kellepo polomama epo atlaiyo, “Wa: na: ka:dlowe solotamelepiye, na: ka:dene,” diyo.

⁴¹ Yesu ya: sikemte polowamale mate ya: ummama ya: watle epo atlaiyo, “Na: wa: ka:dlowe solotama, epedeme wa: ma-ka:dene,” diyo.

⁴² Epalati pakasiyamalalo ya: kapala batalimaleta ma-ka:diyo.

⁴³ Yesuta ya:ye ma-tane demama yu itiyamale mate ipo atlaiyo, ⁴⁴ “Wa: tame na:ta wa: ka:dleye opa opi dla atlamiyo. Amasiyama wa: tame God ka: epo opa ka: duka dla hallalo oplami watle wa: kapalata ka:dle kokoye nati-ine. Epame wa:ta ka:dle koko dla Mosesta atlale namkale dle alisisi mate God watle hapine, opata koko etle wa:ta ka:dle kokoye malanatilipo depame.”

⁴⁵ Amasiyama ya: Yesu yu hamastapame ma opa hapuloma watle ya: kapala ka:dle kokoye esem-sela:iyo. Epapele tle Yesuta mo hadima tama;, opa hapulomata ya: natilowedeme sikemte aluma demsiyamdiyo. Epedeme ya: ma mo opi dla opa inoma dali dla potademsela:iyo. Amasiyama ya:

opa pa:le mo dla hallati opata mepele mo meye-lope meye-lope dle tle ya: hala dla pumhalemdiyo.

2

Yesuta akoloyale oplami ka:dle

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Alila opi alotle Yesu ma ilame Kapaniyem mo dla pulati opata ya:ta puale kokoye mo edla maldalemtaiyo. ² Epedeme opa hapulomata puame ya: aya dulu mate alikili mate sikemte alumalati Yesuta yia: watle God yu imhalaiyo.

³ Epalati akoloyale oplami haleye opa dapiyamte dapiyamte dleta dea tili dla himpo Yesuta hala aya dla hamame pumulaiyo. ⁴ Yia: solotamaiyo, Yesu hala dla hamame tuluwedeme, amasiyama opata kustimama api ponatiyo. Yia: epalati oplami akoloyale eye dea tili mate aya dopuko di dla hamame hetaiyo. Epame Yesuta yukamhala oloma etle opokoko pokolepo dea tili mate isili a:ma halumtuluiyo. ⁵ Opata akoloyale oplami dopuko di tle halumtulumhimitati Yesuta yia:ta mikadepe dle natipame akoloyale oplami watle epo atlaiyo, “Namkale, wa: bobtalimaleye mo-hiyotipo wellipo,” diyo.

⁶ Amasiyama edla popa:le aiyalma imalalo so opa opita Yesuta atlale yu i dalepame allimama ipo momalampopa:iyo, ⁷ “Oplami iye adipalati ipo atlo? Ya: God hi mate putlopo atlalepo. Adipalati, hatlo God dla itiyamale elapo, opa batalimale hiyotimoloweye,” dempopa:iyo.

⁸ Amasiyama Yesu yia:ta momalampopa:leye ma-natipame yia: watle epo atlaiyo, “Wua:

adipalati na:ta atlale koko dla sikemte momalampopa:mama allimpopa:ma:? ⁹ Wua: akoloyale oplami i natiya. Ya: dla koko adipo atlowe tlo kokaleta:? ‘Na:ta wa: batalimaleye ma-hiyostalepo,’ dlowe kokota kokaleta:? O, ‘wa: sila:time wa: wa:ya hame ma-tane,’ dlowe kokota kokaleta:? ¹⁰ Epedeme Opa Yamita ta:lamo hema batalimale hiyotimolowe dla itiyamale hamsela:ye wua:ta natilipo depame na:tapo wata akoloyale oplami iye ka:dlowepo,” diyo. Epo atlepame Yesuta akoloyale oplami watle epo atlaiyo, ¹¹ “Wa: sila:time wa: wa:ya hame wa: aya dla tane,” diyo. ¹² Epalati opa hapulomata memoppa:lati akoloyale oplamita pakasiyamalalo sila:time ya: wa:ya hame ya: aya dla ma-taiyo. Epapeleye akoloyale oplamita ma-sila:timtla natipame yia:ta hapulomata sikemte yiyelepame God dla siyele ta:demyemama epo atlamiyaiyo, “Di koko ipapele ponatisemde,” demyaiyo.

Yesuta Libai sisilamale
(*Ma:t 9:9-13; Luk 5:27-32*)

¹³ Yesu Ga:lili kaula pili dla ma ilamtlati opa hapulomata ya: hala dla puame alumaiyo. Epalati ya:tapo yia: watle God yu imhalaiyo. ¹⁴ Epame Yesu kaula pili dla sela:mama natilati oplami hale Alpiyes yami Libaiye ta:kis mani halomalalo aya dla polla natiyo. Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: na: dolumpuane,” diyo. Epalati ya:tapo sila:time Yesu mate taiyo.

¹⁵ Yesutapo ya: alotle tlalo so mate Libai aya dla hetame daya dempolaiyo. Epalati ta:kis mani

halomalalo so mate epo batalimale so Yesu dolumsiyamale so mate yia: ma Yesu mate hetame hatlo godepo daya dempopa:iyo. ¹⁶ Amasiyama Pa:lisi so opa mate epo aiyalma imalalo so opa mate koko i natipame allimama, Yesu ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Yesu adipapalati ta:kis mani halomalalo so mate epo batalimale so mate daya dempoloma:?” diyo.

¹⁷ Yesu yu i dalepame yia: watle epo atlaiyo, “Esiyele pa:talo sotapo dakopala ilalo oplami hala dla potasemde. Amasiyama isikimi esusulumale sotapo dakopala ilalo oplami hala dla tamdepo. Epedeme na:ta puwaye, ka:ka:dle soye sisilamolowedeme popuana. Amasiyama bobtalimale so tlo sisilamolowedeme puwapo.”

*Daya aiyalma depo hallowe koko dla atlanatili
(Ma:t 9:14-17; Luk 5:33-39)*

¹⁸ Alila haleta Yon opa yu dla ka:ka:timalalo ya: alotle tlalo so mate epo Pa:lisi so yia: alotle tlalo so mate God dla inoma sumha:ha:lowedeme daya aiyalma depo ha:ha:iyo. Epalati opa opita puame Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: natine, Yon ya: alotle tlalo so mate epo Pa:lisi so yia: alotle tlalo so mateta daya aiyalma depo ha:ha:po. Ame adipalati wa: alotle tlalo so tlo daya po-aiyalma dlalo ha:ha:ma:?” diyo.

¹⁹ Epalati asiyama Yesuta yia: watle wayu mate epo atlaiyo, “A:ya halalo oplamita a:ya halowedeme daya dinapopo yimkadulo sisilamelepe. Epalati yimkadulota puame dayaye aiyalma depo popa:pa? Hao. Yia: sisiyele mate a:ya halalo oplami mate popa:mama dayaye

yimkata dempopa:lepe. Adipalati, poka:dena, a:ya halalo oplamita yia: mate pollati yia:ta daya aiyalma depo popa:loweye. ²⁰ Amasiyama alila haleta a:ya halalo oplamiye yia: tle alikili dla hamame telepiye, eta yia:tapo daya aiyalma depo popa:lepe.”

²¹ Yesuta ma wayu hale mate epo atlaiyo, “Oplamitapo tluka takala dla tluka amko keta-hame badepo podedlemasemde. Adipalati, tluka amkota itiyamama tluka takalaye tallatallademama opokoko sikemte pato dlepe. ²² Epedeme matle oplamitapo wain yú amkoye aliya kapalata ita iwale takala dla posimasemde. Adipalati, wain yú amkota itiyamama aliya kapalata iwale ita takalaye gladlati wain yúye alikili dla olotlepe. Epapedeme ka:dena, wain yú amkoye woloma aliya kapalata iwale ita amko dla simoloweye.”

*Yu so inoma sumalalo alila dla atlanatili
(Ma:t 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Yu sota inoma sumalalo alila haleta Yesuta ya: alotle tlalo so mate witi daya emale dulu tle tamalaiyo. Yia: tamalemama ya: alotle tlalo sota witi dlomoko hauwalepo demtamalaiyo.

²⁴ Epalati Pa:lisi sota koko i natipame Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: alotle tlalo soye adipalati dita inoma sumalalo alila dla dlowe alisisi hauwali? Yia: di aiyalmaye ma-hauwokokomalepo,” diyo.

²⁵ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: God yu buka dla Deibidi mate ya:mkadulo mate yia:ta daya teta:lati koko halëye posesa:mdi?

²⁶ Adipalati, Abiyatata aiyalma aya dokopala depo halale oloma edla Deibidita ya: opa mate daya teta:lati aiyalma aya dulu dla hetame aiyalma

daya God dla hamili douwapo. Amasiyama di aiyalma dolumama isikimi God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo sota daya e dlomduwapo. Epapele tlope Deibidita mepele daya e demama ya: opa watle hapiwapo.”

²⁷ Yesu matle Pa:lisi so watle epo atlaiyo, “Godta di watle inoma sumalalo alila i himiwaye di watle wotiyalle koko hamiwa? Hao, pe-epapena. Isikimi di gadlowe dla inoma sumalalo alila iye himiwapo, dita hedepo popa: demha:ha:lepo depame. ²⁸ Epedeme Opa Yamitapo wua:ta inoma sumalalo alilaye ya:ta dokopala depo halapo.”

3

*Yesuta do seme powale oplami ka:dle
(Ma:t 12:9-14; Luk 6:6-11)*

¹ Yu so inoma sumalalo alila haleta Yesu yia:ta inoma sumalalo aya dla hetaiyo. Aya dulu edla do seme powale oplami hale me-polaiyo. ² Epapeleye Pa:lisi sotapo Yesuta yia: aiyalma hale postamama do seme powale oplami ka:dlowe depo omsiyamaiyo. Adipalati, yia: aiyalma koko dolumama yia:ta inoma sumalalo alila dla esiyele oplami hale ka:dloweye aiyalmayo.

³ Yesuta do seme powale oplami watle epo atlaiyo, “Wa:ta pola metle sila:timpuame haliyamale hema halane,” diyo. ⁴ Epame Yesu Pa:lisi so watle epo atlaiyo, “Dita inoma sumalalo alila dla apa koko haloweta aiyalmata:? Ka:dle koko haloweta:, o batalimale koko haloweta:? Epame pasakalo gadloweta:, o pasakalo yumuluweta:?” Epalati Pa:lisi sota ya: yu dalepame allimama yu

opi po-atlamaiyo. ⁵ Yesuta Pa:lisi so tlapame yia: watle sikemte siyaladiyo. Amasiyama ya: ma yia: yilo sikemte dupa koliyo. Adipalati, yia:ta oplami i gadlowe dla dupa kokalalimale tlapame. Epame do seme powale oplami watle epo atlaiyo, “Wa: do dolene,” diyo. Epalati oplamita ya: do dolle oloma edla ya: dota ma-ka:diyo.

⁶ Epalati Pa:lisi sota koko i natipame allimama yia:ta inoma sumalalo aya tle alikili dla tamalaiyo. Yia: tame Helod ya: alumale so mate Yesuye adipo hampo yumpa: dle kokoye esemaiyo.

Opa hapulomata Yesu dolumtale

⁷⁻⁸ Yesu ya: alotle tlalo so mate Ga:lili kaula dla tlali opa hapulomata ya: dolumtaiyo. Opa hapuloma iwoloye mo meyelo pe meyelo pe dle itle pumulaiyo, opita Ga:lili tle epo Yudiya tle epo Yelusalem tle epo Idumiya tle epo Yoden aloma seme dla ha:ha:lalo mo tle epo Taya mate epo Saidon mate epame mo e mateka:pi dla ha:ha:lalo mo tle. Epedeme opa hapulomata Yesuta koko hamsela:le dlalepame mo meyelo pe meyelo pe dle itle Yesu hala dla pumulaiyo.

⁹⁻¹⁰ Opa hapuloma iwolota Yesu hala dla alumalati Yesuta esusulumale so opiye ka:ka:diyo. Epalati natipame esusulumale so opi hapulomata Yesu tluka ipi umuluwedeme opa alumale dulu dla sikemte akumtumulaiyo. Epedeme opata epo sikemte akumtumullati Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Na: koa hale momolo himme popa:iya,” diyo.

¹¹ Epapele dulu dla bataliya watalo sota Yesu natipame ya: hete sitali dla teteyupo

ikiyelemhutihemama epo atlamyaiyo, “Wa:ye God Yamipo,” demyaiyo. ¹² Epalati Yesuta bataliya yimlala watle yu itiyamale mate epo atlamaiyo, “Wua: opa watle atlemama na:ye God Yamipo demiyo,” diyo.

*Yesuta Taiya dle so 12 hohomale
(Ma:t 10:1-4; Luk 6:12-16)*

¹³ Yesu tamali di dla hetame halemama ya:ta solotamale so opa tlo sisilamaiyo. ¹⁴ Epame yia: dulu dla ma opa 12 tlo hohomaiyo, ya: mate siyamelepo depame. Epame yia: watle Taiya dle so hi halopimama yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta wua:ye taiya dlowepo, God yu atlamsiyamelepo depame. ¹⁵ Epo wua: watle itiyamale hamilowepo, wua:tapo bataliya yimlala opa dulu dla ha:ha:ye alikili dla dodolomsalemsiyamelepo depame,” diyo.

¹⁶ Epapele dulu dla Yesuta opa 12 iwolo hohomaiyo, Saimon (Yesuta ya: hi hale sepo iyo, Pita) ¹⁷ epo Sebedi ya: akimlala dapiyamte Yeims mate epo ya: ei Yon mate. (Yesutapo yia: hi hale sepo ilimaiyo, Bouwaneges. Adipalati, hi i dulu kokoye omapla some halalo so.) ¹⁸ Epo Endulu epo Pilipi epo Batolome epo Ma:tiyu epo Tomas epo Alpiyes yami Yeims epo Tadiyes epo Loum gamani so mate opahale demhalale oplami Saimon ¹⁹ epo Yudas Iskaliyot (alotle Yesu opahale do tama dla homelle.)

*Yesu mate Belsebul mate
(Ma:t 12:22-32; Luk 11:14-23, 12:10)*

²⁰ Yesu ma ilame aya dla tlati opata matle sikemte alumaiyo. Opata edla alumtumama Yesu

mate ya: alotle tlalo so mate daya dlowe alila ponatiyo.

²¹ Epalati Yesu ya: asiyadulota Yesuta daya podlalo koko hamsela:le dalepame Yesu hamala puaiyo. Adipalati, yia:ta malamaleta Yesuye semte yiyilamselemapo depame.

²² Epalati aiyalma imalalo so Yelusalem tle pumulaleta epo atlaiyo, “Yesuye bataliya walena. Ya: dulu dla bataliya yimlala yia: dokopala oplami Belsebulta halapo. Epedeme ya:tapo Yesu dla itiyamale hamilati bataliya yimlala opa dulu dla ha:ha:ye alikili dla dodolomsalemhalapo,” diyo.

²³ Epalati Yesuta aiyalma imalalo so sisilapame yia: wadle wayu mate epo imaiyo, “Saiten adipo ya:skamu opa dulu tle alikili dla dodolomsalepa:?”

²⁴ Epedeme mo hatlope sotapo yiskamu yia: dulu dla duka gladepepe opahale dlepiye, mo eye pohallowa, batalimelepe. ²⁵ Epame asiya hatlope sota yiskamu yia: dulu dla duka gladepepe opahale dlepiye, asiya ewoloye pohaha:lowa, batalimelepe. ²⁶ Epo Saitentapo ya:skamu ya: opa mate duka gladepepe opahale dlepiye, ya: mo kokota kokó pe-ellowa, medla pa:lepe.

²⁷ Epedeme oplami haleta itiyamale oplami aya dla hetame alisisi uhalomolowedeme apelepiye, ya: ka:yapa itiyamale oplami tatle dea mate yupo himilipe. Epame alotle ya: aya dulu dla hetame alisisi uhalomelepe. ²⁸ Epedeme na: wua: wadle ikadepe koko atlema, batalimale koko hapuloma opata halomde mate epo yu batalimale God hi mate putlopo atlamde mateye Godta howahapo hiyostlepe. ²⁹ Amasiyama oplami antapo Hela:dle

Soko watle putlopo atlepiye, ya: kokó elepo ellalo batalimale hapo. Epedeme ya: batalimaleye pohowahapo hiyostlowa.”

³⁰ Epapele dulu dla aiyalma imalalo sota Yesuye bataliya walena dlati Yesuta koko iye yia: watle epo atlamaiyo.

*Yesu ya: wai mate epo ya: eidulo mate
(Ma:t 12:46-50; Luk 8:19-21)*

³¹ Epame Yesu ya: wai mate ya: eidulo mateta ya: natila pumulaiyo. Epeleye yia: puame alikili dla ha:ha:mama Yesu mate yukamolowe solotamama oplami hale watle Yesu atla tuane diyo. ³² Epalati opa hapuloma Yesu mate popa:leta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: wai mate epo wa: eidulo mate alikili dla wa: omha:ha:uwo,” diyo.

³³ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: wai anata:? Epo na: eidulo ma anawolota:?” diyo. ³⁴ Amasiyama Yesuta opa hapuloma ya: mate popa:le so dla tlapame yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ye na: wai mate epo na: eidulo matepo.

³⁵ Adipalati, opa anawolotapo Godta solotamale koko halomha:ha:lepiye, ewoloye na: eidulopo epo notimadulopo epo na: waidulo ikadepepo.”

4

*Witi daya ale ka:ka:lle mate wayu atlale
(Ma:t 13:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Alila haleta Yesu Ga:lili kaula pili dla imhalati opa hapulomata dallowedeme ya: hala dla puame sikemte alumaiyo. Epalati Yesuta koa dla

posokolome yú duka tiyama dla akustepo polo-mama opaye impolaiyo. Epalati opa hapulomata tamali tle popa:mama dalempopa:iyo.

² Yesuta imsela:le dulu dla isikimi wayu mate imsela:mdiyoy. Epedeme ya: wayu i mate opa iwolo imama epo atlaiyo, ³ “Na:ta koko atlowedeme apiye wua: daliya. Alila haleta oplami haletapo witi daya aleye ka:ka:lila taiyo. ⁴ Ya: witi daya ale ka:ka:lemsela:mama ale opitapo api duka dla teteyuiyo. Epalati teata puame deiyo. ⁵⁻⁶ Epalati witi daya ale opitapo ewala ta:la dla teteyupame hapele popeyalimaiyo. Amasiyama yia:ye sali alemalleta yumama pakasiyamalalo paliyo. Adipalati, ta:la popta:deme yia: keseye ta:la dulu dla sikemte potutula:lalo wekiyo. ⁷ Epo ma witi daya ale opita osamokolo dulu dla teteyuiyo. Yia: epame pakasiyamalalo popeyalimaiyo. Amasiyama yia:ta teta:le oloma edla osamokolota yia: mate matamama dukuluta popoliyelati yia:ta hapulomatapo dlomoko pomilimalalo paliyo. ⁸ Epame witi daya ale opita ta:la ka:dle dla teteyuiyo. Epame yia:tapo popeyalipo teta:pame dlomoko sikemte milimaiyo. Epele dulu dla witi daya ale opitapo 100 dlomoko milimaiyo. Epo opitapo 60 dlomoko milimaiyo. Epo opitapo 30 dlomoko milimaiyo.”

⁹ Yesuta yu mosukulu gudemama epo atlaiyo, “Molo watalo so, wua: yu iye woloma daliya,” diyo.

*Adipapalati Yesu wayu mate imsela:mduwa?
(Ma:t 13:10-17; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Yesuta opa impolopo gudlati yia:ta hapulo-mata ma yia: mo dla i-ilapo tamalaiyo. Epalati Yesu ya: alotle tlalo so mate epo opa opi Yesu doluntale so mate medla popa:mama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati opa watle wayu mate imsela:mdi?” diyo.

¹¹ Epalati Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua:tapo God ya: mo kokoye malastlepe. Adipalati, ka:yapa God ya: mo kokoye hemele hatiyomme eluwaye, wata wua: dla mo-botomastapo. Amasiyama alikili sotapo wayu tlo dallepe, epele tlope yia:tapo wayu yia: dulu kokoye woloma pomalamolowa. ¹² Adipalati, God yu bukata ipapele so opa watle epo atlapo,

‘Opa ipapele sotapo woloma kulume natilipe,
amasiyama yia: pomalanatilowa.

Epame yia: woloma kulume dallepe,
amasiyama yia: woloma pomalamolowa.

Epedeme yia: natipame dalemama malamale
meyelope dematiye,
eta Godta yia: batalimaleye hiyotimelemla.’ ”

Yesuta witi daya ale ka:ka:lle wayu dulu koko imale

(Ma:t 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Yesuta ma yia: watle epo atlaiyo, “Wayu i ya: dulu kokoye pase kokalena. Ame adipalati wua: wayu i ya: dulu kokoye woloma pomalamalalo wekema:? Epedeme wua: wayu i woloma pomalamalalo wekiye, wayu opi mape adipo malapa:?”

¹⁴ Epedeme witi daya ale ka:ka:llalo oplamiye God yu atlalo oplami epapelepo. Ya:tapo God yuye witi daya ale some ka:ka:lemdepo. ¹⁵ Epapedeme

opa opitapo witi daya ale opi api duka dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia: God yu ma-dalemdepo, amasiyama Saitentapo pakasiya-malalo yia: tle kolahamdepo.

¹⁶ Epame opa opiye witi daya ale ewala ta:la dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia: God yu atla dalepame siyele mate ma-hamdepo.

¹⁷ Amasiyama God yutapo yia: dupa dulu dla kese woloma potutula:semde. Epedeme yia:ta God yuye dalepame isikimi alila kiyele dla mikadepe demdepo. Amasiyama yia:ta God yu hamale koko tle kokalle koko mate epo wotiyalle koko mateta yia: dla woyamalati yia:ta God yu dla ha:ha: etle ma-hapele alikili dla potamdepo.

¹⁸ Epalati opa opitapo witi daya ale osamokolo dulu dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia:ta po God yu dalepame hamdepo. ¹⁹ Amasiyama ta:lamo pasakalo momalamale mate epo alisisi poposatilipo ha:ha:lowe momalamale mate epo batalimale koko momalamale mateta yia:ta mikadepe dleye yumdepo. Epapele koko tle yia:ta mikadepe dle kokota dlomoko pomilimasemde.

²⁰ Epapalati opa opitapo witi daya ale ta:la ka:dle dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia:ta po God yu dalepame yia: dupa dulu dla woloma hatitimdepo. Epammama yia:ta dlomoko mili-mama opita 100 dlomoko milimdepo, epo opita 60 dlomoko milimdepo, epo ma opita 30 dlomoko milimdepo.”

*Yesuta tuloma bopudlowe wayu atlale
(Luk 8:16-18)*

²¹ Yesu matle wayu hale imama epo atlaiyo, “Wua: tuloma otopo kawapota di tle bopudemdi? Hao. Wua: tuloma otopame woloma haliyamale dla pamelemdepo. ²² Epedeme watapo na: wayuye tuloma kawapota bopudle epapele some hutiyepo. Amasiyama alotle na: wayu koko ita haliyamale dla wowoyamelepe. ²³ Epedeme molo walle oplamitapo na:ta atlama koko i dallepe.”

²⁴⁻²⁵ Epame Yesuta matle yia: watle epo atlaiyo, “Na: yu iye woloma dalepame haiya. Adipalati, oplami antapo na: yuye hapame woloma dolumsela:lepiye, alotle Godtapo ya: watle malamale ka:dle hamilipe. Amasiyama oplami antapo na: yuye woloma podallalo wekelepiye, alotle Godta ya: dla malamale ka:dle yemala elaye kolahalepe.”

Yesuta God ya: mo kokota ta:leye dlomoko ale tle imale

(Ma:t 13:31-34; Luk 13:18-19)

²⁶ Yesu matle wayu mate epo atlaiyo, “God ya: mo kokoye ipapena. Oplamitapo dlomoko aleye ta:la dla ka:ka:llepe. ²⁷ Epo ya: utula:la hapuloma mate elepo sila:ti elepo sila:ti demhalemama ya:ta dlomoko ale ka:ka:lleta popeyalipo teta:ye ponatisemde. Epedeme ya: poya:malamana, ya: dlomoko ale ka:ka:lleta adipo teta:ma: dle kokoye. ²⁸ Amasiyama dlomoko aleta ta:la dulu dla hutiyemama meyelo popeyalipo teta:mdepo. Epame yia: teta:mama mupamu tatle wowoyamdepo. Epo alotle upata u-uplatimalati yia: moto ma edla wowoyamdepo. Epame alotle yia: motota teta:pame dlomoko milimdepo.

²⁹ Epalati dlomoko teta:po napo hutiyelati yo ka:ka:llalo oplamita puame dlalimdepo.”

³⁰ Yesu matle ya: watle epo atlaiyo, “God ya: mo kokoye adipapeta:? Na: adipapele koko mate God ya: mo kokoye wua: dla ipa:? Epedeme God ya: mo koko ipapena. ³¹ Oplamitapo masted dlomoko ale yemala yimka:mala ikadepeye ham-tame emomellepe. ³² Amasiyama dlomoko ale yemala etapo peyapame ta:lepiye, osalo dulu edla dlomoko dali eta pato hallepe. Epalati ya: dlota pateka:mu dla yalemtilati teata homale edla puame eto tilimyelepe.”

³³ Yesu opa dla God yu atlamsela:mama wayu ipapele mate sikemte atlamsela:mdiyu. Adipalati, wayu ipapeleta ya:ta malamale mate ala:mdiyu. ³⁴ Epapele tlope ya: opa hapuloma watle wayu ya: dulu kokoye po-imsela:mdiyu. Amasiyama ya: alotle tlalo sota miyelo ya: mate popa:lati ya:tapo wayu ya: dulu kokoye woloma ya: watle imdiyo.

*Yesuta sokomoko mate ulu mate ka:lli
(Ma:t 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ Alila eta sali mo-tullati Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Di kaula seme dla ulluwa,” diyo. ³⁶ Epame Yesu ya: alotle tlalo so mate ya:ta God yu atlampolale koa e hame opa saliyome kaula seme dla uliyo. Epalati opa opi mape koa opi dla alupo alotle pumulaiyo.

³⁷ Yia: seme dla ulumha:ha:lati pakasiyamalalo sokomoko patota bibikilimaiyo. Epalati yia: ala me-tamha:ha:lati ulu patotota sillipame yia: koa dulu dla yúta sosowalatamama yia: koaye yú dulu dla ollodla yakomaiyo.

³⁸ Amasiyama Yesu kei dla matali himme elaiyo. Epalati ya: alotle tlalo sotapo ya: esesa:mama ya: watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa: dita yú tutula:la yakomaye wa: me-natima:?” diyo.

³⁹ Epalati Yesuta elale tle yelepó sila:time hale-mama sokomoko mate epo ulo mate dla epo at-laiyo, “Wua: medla kekeidiya,” diyo. Epalati oloma edla sokomoko mate ulo mateta medla kekeidiyo. ⁴⁰ Yesu koko i hapo halemama ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati wowota:ma:? Wua: ala mikadepe dle me-pa:po ha:ha:pa?” diyo. ⁴¹ Amasiyama ya: alotle tlalo sotapo sikemte wowota:mama yiskamu yia: dulu dla atlanati atlanati demyemama epo atlamiyaiyo, “Oplami iye anata:? Sokomoko mate epo ulo mateta ya: yu dalepo keka:llipo,” demyaiyo.

5

Yesuta bataliya walle oplami ka:dle

(Ma:t 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Epedeme Yesuta ya: alotle tlalo so mate Ga:lili kaula seme dla uliyo. Yia: tame Gelasa so yia: mo ipi dla yia: koa himiyo. ² Epo Yesu ala koa tle tamali dla hetamhallati bataliya walle oplamita pakasiyamalalo popliyele hatili mo tle woyapame Yesu hala dla puaiyo.

³⁻⁴ Oplami iye popliyele hatili mo dla halemndiyo. Ya:ye sikemte itiyamaiyo. Epapele koko tle opata ya: do mate epo ya: hete mate oli deata yupo him-mdiyo. Amasiyama ya:ta itiyamaleta oli deaye mepele gelledemdiyo. Epame oplami haleta ya: omhalloweye po-ala:mdiyo. ⁵ Ya: alila hapuloma mate epo utula:la hapuloma mate popliyele hatili

mo dla epo koloma di dla hehetamsela:mama ewalata ya:skamu ya: kapala kotimsela:mama hi-hiyelemsele:mdiyo.

⁶ Epedeme oplami itapo Yesu ala pateka:mu tle natipame kukulumtame ya: hete sitali isili dla heodepo polaiyo. ⁷⁻⁸ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Bataliya, wa: ya: tle alikili dla ulatane,” diyo. Amasiyama Yesu ala epo atlemhallati bataliya walle oplamita asiyama yu teta:le mate epo atlaiyo, “Yesu, sikemte di dla hallalo God Yami, wa: apa koko na: dla hala puo? Na: God hi mate wa: dla atlema, na: dla wotiyalle hamimiya,” diyo.

⁹ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: hi anata:?” diyo. Epalati ya:ta asiyama Yesu watle epo atlaiyo, “Na: hiye Atumkaka. Adipalati, dia:ye sikemte pasatana,” diyo. ¹⁰ Epame ya:ta Yesu watle ma otomama epo atlaiyo, “Wa: dia:ye mo itle alikili dla dodolomsalemiya,” diyo.

¹¹ Epapele oloma dla donapi di dla aliya halo hapulomatapo ketame modlomsiyamaiyo. ¹² Epela natipame Atumkakata Yesu watle otomama epo atlaiyo, “Wa: dia:ye aliya dulu dla tuwaiya dene,” diyo.

¹³ Epalati Yesuta yia:ye aliya dulu dla tumulaiya diyo. Oloma edla bataliya yimlalata oplami tle ulapo tame ma aliya dulu dla tumulaiyo. Epalati 2,000 aliya epapeleta donapi di tle ullumtulume yu dulu dla tutula:mama me-paliyo.

¹⁴ Epalati aliya omha:ha:lalo sota koko i natipame potame yia: mo dla epo yia: dakase aya dla atlamtaiyo. Epalati mo sota koko i dalepame

woloma natila tamalaiyo. ¹⁵ Opa hapulomata puame Yesu hala dla natitepo bataliya walle oplamita malamale ma-ka:depo tluka didiyepo polla natiyo. Epalati yia:ta hapulomatapo sikemte wowota:iyo. ¹⁶ Epame aliya omha:ha:lalo sotapo Yesuta bataliya walle oplami ka:dle mate epo aliyata palli koko mate yia: watle matle woloma atlamaiyo. ¹⁷ Epalati opata koko i dalepame wowota:mama Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: di mo itle alikili a:ma woyapo tane,” diyo.

¹⁸ Epalati Yesuta ma ilame tlowedeme koa dla posokolome hallati oplami ya:ta ka:dleta ya: watle epo atlaiyo, “Na: wa: mate tlowe solotama,” diyo. ¹⁹ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Hao, wa: na: mate potlowa. Wa: ma aya dla ilame tame Lodta wa: polowamama wa: dla koko pato halëye wa: asiyadulo dla atlamane,” diyo. ²⁰ Epalati ya: ma ilame tame Dekapolis mo dla Yesuta ya: gadle kokoye atlamsela:iyo. Ya:ta koko i atlamsela:lati opata dlalepame sikemte yiyeliyo.

Yesuta Yelus yoti ma pasakalo hamili mate epo esiyele a:ya ka:dle mate

(Ma:t 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Yesu ma ilame ya: alotle tlalo so mate kaula seme dla uliyo. Yia: yame kaula seme peleyama dla ha:ha:lati opa hapulomata yia: hala dla alumaiyo. ²² Opa alumale dulu dla oplami hale halaiyo, ya: hiye Yelus. Ya:tapo mo edla Yu so inoma sumalalo aya omhalem-diyo. Ya: Yesu nati-pame ya: hete sitali isili dla tulume heodepo polo-mama otele mate epo atlaiyo, ²³ “Na: amseyemala

me-ipilalo yemalaye mo-polowe mateka:pi dla el-ema. Epedeme wa: puame na: amseyemalaye dota hamame inoma sumane, ya:ta ka:depo hallepo depame,” diyo. ²⁴ Epalati Yesuta ya: yu dalepame ya: mate taiyo.

Amasiyama dulu edla opa hapulomata Yesu mate tamama sikemte kustipo tamalaiyo. ²⁵⁻²⁶ Epalati opa alumale dulu edla a:ya hale ya: toto koko natimama ka:lliwe pa:le esiyele hamhalaiyo. Ya: 12 sokomoko dulu dla esiyele i mate halemama dakopala ilalo sota ya:ye ka:dlepo depame mani pato yia: watle hamastamdiyo. Amasiyama yia:tapo ya:ye poka:dlalo isikimi ya: dla wotiyalle tlo me-hapimha:ha:mama esiyeleta me-ta:mtaiyo. ²⁷⁻²⁸ Epedeme ya: Yesuta opa ka:ka:demsela: dalepame ya: epo malamaiyo, “Na: isikimi tame Yesu tluka ipi tlo umili, eta na:ye ka:dlepe,” diyo. Ya: epo malapame opa dulu tle tuwame Yesu tluka ipi umaiyo. ²⁹ Ya:ta tame Yesu tluka ipi umale oloma edla ya: toto koko natili esiyeleta ya: tle mo-pa:iyo. Epame esiyeleta mo-pa:lati ya: ya:skamu epo malamaiyo, “Wata esiyele iye na: tle mo-pa:po,” diyo.

³⁰ Epalati Yesu pakasiyamalalo ya:ta itiyamaleta alikili dla ulatlali natipo helestame halemama opa dla epo atlaiyo, “Oplami anta na: tluka ipi umo?” diyo. ³¹ Epalati ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipapalati ‘oplami anta na: umo,’ dema:? Wa: natine, opa hapulomata wa: mate kustipo tamalemama wa: umamtamalapo.”

³² Amasiyama Yesu me-tlamhalaiyo, ya: tluka umale oplami natilowedeme. ³³ Epalati a:ya Yesu

tluka umaleta ya:skamu ya:ta ka:dle koko mala-pame wota:mama eseselalle mate Yesu hete sitali isili dla puame polomama ya:ta ka:dle kokoye Yesu watle atlaiyo. ³⁴ Epalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Namkale, wa:ta na: dla mikadepe dletapo wa:ye ma-ka:dlepo. Epedeme siyele mate tane. Adipalati, esiyeleta wa: tle mo-pa:lepo,” diyo.

³⁵ Yesu ala me-yukamhallati opa Yelus aya tle puame Yelus watle epo atlaiyo, “Wa: amseyemala mo-powame elema. Epedeme wa:ta imalalo oplami sempuluweye koko pa:na,” diyo.

³⁶ Amasiyama Yesuta yia:ta atlale yu dalepame yia: yu pahalalo Yelus watle epo atlaiyo, “Wa: ase sikemte wota:miya. Isikimi na: dla mikadepe dene,” diyo.

³⁷ Yesu epame Yelus aya dla tamama opa hapuloma medla pomelepo ma isikimi Pita mate epo Yeims mate epo Yeims ya: ei Yon mate tlo elemtaiyo. ³⁸ Epame yia: tame Yelus aya dla natilati opa hapulomata a:lemyemama sikemte wowolimyaiyo. ³⁹ Epalati Yesuta aya dulu dla hetame halemama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati a:lemyemama wowolimyema:? Amseyemala iye popowame elasema. Ya: isikimi elapo,” diyo.

⁴⁰ Amasiyama yia:tapo Yesu yu dalepame eimelemyaiyo. Epalati Yesuta yia: watle, “aya dulu itle alikili a:ma u-ulapo taiya,” diyo. Epame ya: alotle tlalo so mate amseyemala ya: a mate epo ya: wai mate elepame amseyemalata ela aya dulu dla tuwaiyo. ⁴¹ Yesu tuwame amseyemala powame ela do dla hamame halemama epo

atlaiyo, “Amseyemala, wa: sila:tine,” diyo.
⁴² Epapele oloma edla amseyemala mopowame elaleta ma sila:timsela:iyo. Epalati opa hapulomata koko i natipame sikemte yiyeliyo.
⁴³ Epame Yesuta yia: watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wua: na:ta amseyemala i ka:dle kokoye opa opi watle atlamio,” diyo. Epo halemama “amseyemalaye daya hamiya,” diyo.

6

*Ya: mo sota yia: oplami alli
 (Ma:t 13:53-58; Luk 4:16-30)*

¹ Yesu ya: alotle tlalo so mate mo etle ma ilame ya: mo ikadepe Nasalet dla taiyo. ² Ya: mo edla tame hallati Yu so inoma sumalalo alilata puaiyo. Epalati Yesuta yia:ta inoma sumalalo aya dla hetame halemama opaye God yu mate imhalaiyo.

Epalati opa hapulomata ya:ta imale dalepame sikemte yiyelemama epo atlamyaiyo, “Oplami ita malamale adipapeta? Ya:ta imale hamsela:leye hadima hauwa? Epame ya: dota ulugiyemale koko halomsela:ye, apa kokota:?” ³ Ya: isikimi Meli yami, aya halalo oplamipo. Epo ya:ye Yeims epo Yosep epo Yudas epo Saimon yia: bapapo. Epame yotumadulo mape dia: mate midla popa:po,” demyaiyo. Epedeme yia:ta ipo malamale tle Yesuta imale haloweye alliyo.

⁴ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Opatapo God tle yu hapame molo tlalo oplami yu dla dalepame heodemdepo. Amasiyama ya: mo so mate epo ya: asiyadulo mate epo ya: aya dulu

dla ha:ha:lalo so matetapo ya: yu dla dalepame peheodesemde,” diyo.

⁵ Epedeme Yesu yia:ta ya: dla allimama mikadepe dle pa:le natipame ya: ulugiyemale koko pase halomaiyo. Isikimi esusulumale so hatlope hatlope dle tlo ya: do mate hohopame ka:ka:diyo. ⁶ Epapeleye ya: yia:ta mikadepe dle pa:le natipo yelepame Nasalet mo tle ma mo opi yimka:sikili dla God yu imselala taiyo.

*Yesuta ya: alotle tlalo so 12 taiya dle
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)*

⁷ Yesu ya: alotle tlalo so 12 sisilapame yimkata alumaiyo. Epalati Yesuta yia: dulu dla dapiyamte dapiyamte depo hohomtapame, “Mo meyelope meyelope dle dla taiya,” diyo. Yia: watle taiya demama bataliya yimlala alikili dla dodolomsallowe itiyamale mate hamiyo.

⁸ Yesuta yia: watle yu itiyamale mate epo hamiyo, “Wua: tamama alisisi opi pohalopo tlowa, isikimi dali ku tlo halopo tamellepe. Epame daya ma pohalopo tlowa. Epo duli ma pohalopo tlowa. Epo mani ma pohalopo tlowa. ⁹ Amasiyama hete alisisi didiyepame tluka alisisi mape isikimi wua:ta didiyepo ha:ha: metlo didiyepo tamellepe.

¹⁰ Wua:ta mo dla tame woyamale oloma edla opata wua:ye yia: aya dla seme hetlepiye, wua: aya hatlo medla hutiyemha:ha:lepe. Epame wua:ta mo etle mo-tlowedemeta aya eye saliyomta demsiyamelepe. ¹¹ Epame wua: mo hadima tlati opata wua:ye pe-elemhetlalo wekemama wua: yu ma podallalo wekelepiye, wua: mo e saliyome

tlowedeme yia: mo sokopeta wua: hete dla popo-
lahaleye hihiyollepe, Godta kasilamale kokota yia:
dla pua kokoye imolowedeme.”

¹² Epapeleye Yesuta ya: alotle tlalo so watle
koko i ipo gudepame yia:ye taiya diyo. Epalati
yia: tame God yu opa dla atlamsiyamama epo
atlamsiyamaiyo, “Wua: malamale meyelo-
pe de-pame wua: bobtalimale tle heheletimaiya,” dem-
siyamaiyo. ¹³ Epame bataliya yimlala opa dulu
dla ha:ha:leye yia:ta alikili dla dodolomsalemsiya-
maiyo. Epame esusulumale so mape dakopala
mate yia: dokopala dla huhutupiliyelati esiyele-
ta yia: tle pa:mdiyo.

¹⁴⁻¹⁶ Epalati alotle Yesuta itiyamale mate
ulugiyemale koko halomsela:lati opata Yesu
koko dla epo atlemdiyo, “Oplami iye Yon opa
yú dla ka:ka:timalalo oplami mle. Epedeme ya:
powale tle ma-sila:timpuame ulugiyemale koko
i halomsela:yo,” demdiyo. Epo opa opita ma epo
atlemdiyo, “Yesuye God tle yu hapame molo atlalo
oplami hale Ilaya mle,” demdiyo. Epalati ma opa
opitapo epo atlemdiyo, “Ya: God tle yu hapame
molo atlalo so ka:yapa ha:ha:uwa so epapele
oplami hale mle,” demdiyo.

Amasiyama Helodta Yesu koko dalepame epo
atlaiyo, “Ya:ye Yonpo. Na:ta dokopala keta-
mastauwata matle powale tle pasakalo depo
sila:timsela:yo,” diyo.

Yon opa yú dla ka:ka:timalalo yumili

(Ma:t 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁷⁻²⁰ Alila haleta Helodta ya: ei Pilipi
ya:llu Helodiyasye kolahalati Yon opa yú dla

ka:ka:timalalota ya:ye sikemte golemama epo atlemdiyo, “Wa:ta wa: ei ya:llu kolahaleye, koko e poka:dena,” demdiyo.

Epalati Helodiyasta siyaladepame tame Helod watile Yon amtuwale aya dulu dla ka:stlepo depame atlaiyo. Epalati Helodta ya: opaye taiya dlati yia:tapo tame Yon hampame amtuwale aya dulu dla ka:staiyo.

Amasiyama Helodiyasta Yon sikemte alimama ya: yumuluwe solotamaiyo. Epele tlope Helodta Yon yumuluwe wota:mama ya:ye woloma omhalaiyo. Adipalati, Helod ya: malamaiyo, Yonye ka:dle oplamipo. Epedeme Helodta Yonta God yu atlemhallati dalepame halowe ye malamale tatlamdiyo. Epele tlope ya: Yon yuye me-dallowe solotamdiyo.

²¹ Amasiyama alotle Helodiyas dla Yon yumuluwe alila ka:dleta puaiyo. Epedeme Helod hamale alila dla daya pato dlowedeme gamani dokopala so mate epo ya: opahale dokopala so mate epo Ga:lili mo dulu dla dokopala ha:ha:lalo so hapuloma mate Helodta sisilamaiyo. ²² Yia: puame daya dempopa:lati Helodiyas yotita puame yia: watile siyele hamimama yomaiyo. Ya: yopo gudlati Helodta ya: watile epo atlaiyo, “Wa:ta apa koko solotamale na: dla atlepiye, na: koko eye wa: dla hamilowepo,” diyo. ²³ Ya: epo polomama ya:skamu aiyalma saiyo, meyelo yu himili postlala depo. Epame matle ya: watile epo atlaiyo, “Na: watile wa:ta solotamale koko atlemama na: ta:la seme mate halowe solotamelepiye, na: wa: watile hamilipe,” diyo.

²⁴ Epalati amseyemalata tame ya: wai Helodiyas hala dla ya:ta solotamale koko daliyo. Epapalati ya: waita epo atlaiyo, “Wa: tame ipo atlane, ‘Na: Yon dokopala ketahalë halowe solotama’ dene,” diyo. ²⁵ Epalati amseyemalata ya: wai yu dalepo hapele ilamtame Helod watle epo atlaiyo, “Na: solotama, Yon dokopalaye ketahapo kowepa dla himimpulati halowama,” diyo.

²⁶ Helodta yu i dalepame sikemte dupa koliyo. Amasiyama ya: opa hapuloma inoma dali dla ya:ta aiyalma sale postloweye wota:mama amseyemala yu dla alluweye posolotamaiyo. ²⁷⁻²⁸ Epammama ya:tapo amtuwale aya omhallalo oplami hale watle epo atlaiyo, “Wa: tame Yon dokopalaye ketahapo kowepa dla himimpuane,” diyo. Epalati ya: tame amtuwale aya dulu dla Yon dokopalaye ketahapo kowepa dla himimpuame amseyemala watle hamiyo. Epalati amseyemalatapo dokopala eye hame ma ya: wai watle hamiyo.

²⁹ Epalati Yon ya: alotle tlalo sota koko i dalepame puame Yon moto hapame ta:la dla muwalepo polomeliyo.

Yesuta 5,000 opa daya ili

(Ma:t 14:13-21; Luk 9:10-17; Yon 6:1-14)

³⁰ Yesuta ya: alotle tlalo so watle taiya dlati yia: tame siyapo ma i-ilapo puame Yesu hala dla alupame yia:ta koko halomsiyamale mate epo yia:ta imsiyamale mate Yesu watle atlamaiyo. ³¹ Amasiyama opa hapulomata Yesu hala dla ta epo pua demsiyamalati Yesu mate ya: alotle tlalo so mate daya dlowe alila ka:dle ponatiyo.

Epedeme Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Di aseka bidulo keilipo elale mo dla hedla tlowa,” diyo.

³² Epame Yesuta ya: alotle tlalo so mate tulume koa dla alupo kaula seme dla homta ellalo mo dla uliyo. ³³ Yia: kaula seme dla ala ulumha:ha:lati opata yia: natipame mo meyelo pe meyelo pe dle tle Yesuta ta mo edla yia: tatile tamali api ulumtamalaiyo. Yia: ma-tame edla ompopa:lati Yesuta ya: alotle tlalo so mate koa tle pumulaiyo.

³⁴ Yesu koa tle tamali dla posokolome halemama opa hapuloma alumale natipame yia: sikemte polowamaiyo. Adipalati, yia:ye sipi aliya halota omhallalo pa:le epapele some popa:iyo. Epalati natipame Yesuta yia: watle God koko hapuloma imolowe kotiyamaiyo.

³⁵⁻³⁶ Yesu ala opa dla me-imhallati salita motulumtaiyo. Epalati ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Sali mo-tulupo. Epedeme wa: opa hapuloma iye ma-taiya dene, yia:tapo mo mateka:pi hema popa: dla tame daya halomelepo depame. Adipalati, dita popa: mo iye daya pa:na,” diyo.

³⁷ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Muwolo yia:ye daya halopiya,” diyo. Epalati ya: alotle tlalo sota Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati dimsilamale koko dia: dla atlema:? Wa: natine, oplamitapo opa alumale isowa daya ilimolowe mani halowedeme sokomoko hatlo dulu dla oko halepiye, mani eta opa hapuloma iye poala:lowa,” diyo.

³⁸ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: dla daya adisowata hutiyema:? Tame tlamaiya,” diyo.

Epalati yia:ta tame tlapo puame epo atlaiyo, “Isikimi daya mo-halomale do supulastale mate epo amalo dapiyamte mateta me-hutiyema,” diyo. ³⁹ Epalati Yesuta ya: alotle tlalo so watle atlemama “Opaye tuptu dla alupo popa: alupo popa: dem-taiya,” diyo. ⁴⁰ Epalati opata alumale meyelo meyelo depo popa:mtamama opita 100 sota popa: epo opita 50 sota popa: demtaiyo. ⁴¹ Epalati Yesuta daya mo-halomale do supulastale mate amalo dapiyamte mate halopame pepele di dla omhalemama God dla siyele yu atlepame daya hauwokokomaiyo. Epame ya: alotle tlalo so watle hapiyo, yia:tapo ma opa hapuloma watle alemelepo depame. Ya: epame amalo ma hauwokoko ya: alotle tlalo so watle alemaiya diyo.

⁴² Opa hapulomata daya dlopo sikemte susukalemama daya popokadiyo. ⁴³ Epalati Yesu ya: alotle tlalo sota daya akutu mate amalo akutu mate popomelleye yekalo 12 dla atilimama poposatilimaiyo. ⁴⁴ Epedeme opa mate epo wola: mate epame yimlala mate daya i deiyo. Amasiyama sesa:le oloma dla opa siyapo tlo sesa:mama 5,000 umaiyo.

Yesuta yú di tle tale

(Mat 14:22-33; Yon 6:15-21)

⁴⁵ Daya dele gudlati Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: tate kaula seme Bet-saida dla uliye. Na: opa iwoloye taiye depo alotle puluwamo,” diyo. ⁴⁶ Yesu opa hapulomaye mataiya depame meyelo tamali di dla inoma sumala hetaiyo.

⁴⁷ Epame tamila:la eta ya: alotle tlalo so koaye mo-kaula dukuslopi dla tamhallati Yesu meye-lope tamali dla ala me-halaiyo. ⁴⁸⁻⁴⁹ Ya: hale-mama natilati mosisita puame ya: alotle tlalo so koa dla sikemte yulati yia:ta koa sosolemtamama susukalle mate tamha:ha:la natiyo.

Epo utulala ikadepe ala iki yulumhallati Yesu-tapo yú di tle yia: hala dla taiyo. Yesu yia: koa ala tla:me tamhallati ya: alotle tlalo sota ya: natipame semte bataliya tepo depame ikiyeliyo.

⁵⁰ Epalati Yesuta ya: alotle tlalo sota ya: natipo wowota:mama ikiyellati yia: watle epo atlaiyo, “Ase sikemte wowota:miya. Na:ta puma,” diyo.

⁵¹ Epame ya: ma koa dulu dla posokollati oloma edla mosisita ka:liyo. Epo ya: alotle tlalo sota koko i natipame sikemte yiyeliyo. ⁵² Adipalati, yia:ye Yesuta 5,000 opa dla daya ilimale edla Yesuta itiyamaleye woloma pomalanatiyo. Ame adipalati, yia: dupa sikemte kokalalimaiyo.

Yesuta Genesalet mo dla esusulumale so ka:ka:dle

(Ma:t 14:34-36)

⁵³ Yia: kaula ulume Genesalet mo dla tame woyapame koa himiyo. ⁵⁴ Yia:ta koa tle tamali dla posokoleme tale oloma edla opatapo Yesu pakasiyamalalo malanatiyo. ⁵⁵ Opata Yesu malanatiyo mo meyelope meyelope dle dla yu hame ullumtamalaiyo, esusulumale soye Yesu hala dla hohopo pumullupo depame.

⁵⁶ Epedeme Yesuta mo hadima tamsela:uwa edla opata esusulumale soye hohopo puame haliyamale dla ipila: demsiyamdiyo, Yesuta yia:ye ka:ka:dlepo depame. Epalati esusulumale so

hapulomata Yesu watle otomama epo atlamyaiyo, “Di isikimi wa: tluka ipi tlo umamolowama,” demyaiyo. Epapele dulu dla ya: tluka ipi umamale so hapulomata ma-ka:ka:dlalimaiyo.

7

Godta aiyalma imale mate opata aiyalma imale mate

(Ma:t 15:1-9)

¹ Pa:lisi so mate epo Yelusalem tle pumulale aiyalma imalalo so mateta Yesu hala dla puame alumaiyo. ² Yia: puame natilati Yesu ya: alotle tlalo so opita yia: toto koko mate podolumalalo yia: do pohowahalomalalo daya me-dlompopa:la natiyo. ³ Epapele dulu dla Pa:lisi so mate Yu so opi mate yia: toto koko dolumama yia: do howahalopo daya dlomdepo. Adipalati, yia:ta malamdepo, yia:ta do pohowahalomalalo daya delepiye, eta yia: dupa dulu batalimelepe, demdepo. ⁴ Epame yia: alisisi halomalalo aya tle alisisi halopo puame dlowedeme yia: tatile yú ka:pi huhutapame daya dlomdepo. Yia: epo yia: toto koko opi dolumama, yia: kapo epo yia: eto epo yia: disi mape woloma howahalomdepo.

⁵ Epedeme Pa:lisi so mate aiyalma imalalo so mate Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: alotle tlalo sota di toto koko podolumalalo wekemama yia: doye woloma pohowahalomalalo daya dlompopa:ye adipalati amma:?” diyo. ⁶ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: wuskamu pepemalalo sopo. God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisay-ata wua: koko dla ikadepe koko ipo atluwapo,

‘Opa iwolotapo isikimi mati tle na: dla siyele ta:demdepo.

Amasiyama yia: dupa dulu dla na: malamal-eye hawa ikadepe.

⁷ Epedeme yia:ta na: dla heodepame na: hi di dla ta:demha:ha:ye dulu koko pa:na.

Adipalati, yia:tapo opata imale aiyalmaye na:ta imale tepo depame ma opa watle im-siyamapo.’ ”

⁸ Yesu ma yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ye Godta imale aiyalma dla dolumsiyamuwaye memelepame ma opata aiyalma imale dolumsiyamapo,” diyo.

⁹ Yesu me-yukamhalemama epo atlaiyo, “Wua: Godta aiyalma hatitimaleye wua:ta woloma ma alikili dla himina, ma wua: toto koko dolu-molowedeme. ¹⁰ Epedeme Mosesta aiyalma hatitimaleta epo atlapo,

‘Wa: a mate wa: wai mate yia: yu dla heodepo salladepo siyamaiya.

Amasiyama antapo ya: a mate ya: wai mate dla putlomale yu atlepiye, ya:ye yumuluwe ka:pi.’

¹¹ Epedeme oplamitapo God watle namkale dle alisisi hamilowedeme yu himimdepo. Epame alotle ma ya: a mate ya: wai mate alisisi pa:lati yia: gadlowedeme solotamdepo. ¹² Amasiyama aiyalma imalalo so, wua:tapo ya: watle epo atlemdepo, ‘Wa: a mate wa: wai mate matle gadlowe poka:dena. Adipalati, wa: yu me-himiwapo, wa: alisisi God watle hapilowedeme,’ demdepo. ¹³ Epedeme ipapele koko tle wua:ta aiyalma opa dla imsiyamama Godta aiyalma

imaleye ma-hamastauwapo. Epame wua: koko opi hapuloma ipapele ma halomsiyamapo.”

*Oplami dupa dulu batalimolowe koko
(Ma:t 15:10-20)*

¹⁴ Yesuta opa hapuloma sisilapame yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta hapuloma na: yu dalepame malamale haiya. ¹⁵⁻¹⁶ Epedeme wua: natiya, oplamitapo dlowe alisisi demdeta ya: dupa duluye pobatalimasemde. Amasiyama oplami ya: dupa dulu tle malamale batalimale woyamdeta ya: dupa duluye batalimdepo. Epedeme molo walle oplamita yu i dallepe.”

¹⁷ Yesu opa saliyome aya dulu dla hetlati ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Wa: di watle wa:ta wayu esemale ya: dulu kokoye imane,” diyo.

¹⁸ Epalati Yesu ma yia: watle epo atlaiyo, “Wua: mape yu i dulu kokoye ala me-yeitampopa:pa? Epedeme wua: natiya, wua:ta dlowe alisisi hame dlomdeta wua: dupa duluye pobatalimasemde.

¹⁹ Adipalati, dlowe alisisiye isikimi koko dulu dla tulupame ma alikili dla ulatamdepo.” Epapedeme Yesuta koko i atlemama dlowe alisisi hapulomaye me-dlowe ka:pi diyo.

²⁰ Yesu ma epo atlaiyo, “Oplami dupa dulu tle batalimale koko woyamdeta ya:ye batalimdepo. ²¹ Epedeme oplami dupa dulu tle ipapele kokota wowoyamdepo, eye batalimale koko malamolowe, epo opa mate wola: mate uhalomolowe, epo upo alisisi uhalowe, epo ya:mkale yumuluwe, epo ya:mkale ya:llu mate ya:mkale ya:wolali mate uhalowe, ²² epo alisisi sikemte halomolowe malamale, epo poka:ka:dle

koko halomolowe, epo ya:mkale mala-atlowe, epo opa inoma dali dla wota:le koko halowe, epo ya:mkale ellewe, epo ya:mkale hi mate putlopo atlowe, epo ya:skamu di dla hamhetlowe, epo dokopala pa:msiyamolowe. ²³ Epedeme batalimale koko hapuloma ita oplami dupa dulu tle woyapame oplamiye batalimdepo.”

*Po-Yu a:yata mikadepe dle koko
(Ma:t 15:21-28)*

²⁴ Yesutapo sila:time mo e saliyome Taya mo mate epo Saidon mo mate dla tame woyamaiyo. Ya: posolotamaiyo, ya:ta mo edla tame woyapame aya hale dla pollati opata puame ya: natiloweye. Amasiyama epapele tlope ya:tapo ya:skamu opata ya: natilala depame hemele haodloweye api ponatiyo.

²⁵⁻²⁶ Epalati po-Yu a:ya hale Ponesiya Siliya mo dla hallalota Yesu koko dalepame ya: hala dla puaiyo. Ya: puame Yesu hete sitali dla teyume el-emama epo atlaiyo, “Na: amseyemalaye bataliya walena. Epedeme wa: puame na: amseyemala dulu dla bataliya halaye alikili a:ma dodolomane,” diyo.

²⁷ Yesu ya: yu dalepame wayu mate epo atlaiyo, “Yimlala dayaye hapo esemala watle ilimolowe poka:dena. Yimlala tatle daya ilimolowe ka:pi,” diyo.

²⁸ A:ya asiyama Yesu yu dla epo atlaiyo, “Yao Lod, wa: ikadepe atlapo. Amasiyama esemalatapo ta:la dla siyamama yimlalata daya dele akutuye dlomsiyamdepo,” diyo. ²⁹ Epalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta asiyama yu

ka:dle na: watle hamilipo. Epedeme wa: tame aya dla wa: amseyemala natine, ma-ka:depo polapo. Bataliyaye wata ya: dulu dla ma-hawa,” diyo.

³⁰ Epalati ya: tame yoti natilati bataliyata ya: dulu dla ma-hawa hallati ma-ka:depo polaiyo.

Molo mate yu mate pa:le oplami ka:dle

³¹ Yesu matle Taya mo saliyome Saidon mo tle tame Dekapolis mo dla woyapo ma Ga:lili kaula dla tuluiyo. ³² Yesu Ga:lili mo dla tame woyamalati opa opita oplami yu pa:mama molo mate pa:leye ya: hala dla hamampuaiyo. Yia: puame epo atlaiyo, “Wa: dota oplami i hamame inoma sumane, ya:ta ka:dlepo depame,” diyo. ³³ Epalati Yesuta oplami iye hamame alumale dulu tle alikili dla pameliyo. Yesu epo halemama oplami ya: molo opokoko dla domokota kekesopame mitikape do dla tupodepame ya: te dla umaiyo. ³⁴ Yesu pepele di dla omhalemama inoma supo hedemama ya: watle ya: yu mate epo atlaiyo, “*Epata*,” diyo. Yu i ya: dulu kokoye mo-gowalagowaladiya demama apopo.

³⁵ Oloma edla oplami ya: molota ma-ka:depo daliyo. Epo ya: teta ma-ka:depo yukamolowe kotiyamaiyo. ³⁶ Epame Yesuta opa hapuloma watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wua: oplami ita ka:dle kokoye opa opi watle atlamiyo,” diyo. Amasiyama ya:ta yia: watle sikemte atlemama, “Ya: kokoye opa opi dla atlemiyo,” dleye, ma opata yu e podallalo ma sikemte opa opi watle me-atlamsiyamaiyo.

³⁷ Epedeme opa hapulomatapo koko hema dlalepame sikemte yiyelepame epo atlamyaiyo,

“Yesu koko hapuloma woloma ka:depo halomsela:po. Ya: molo pa:talo so mate yu pa:talo so mate ka:ka:demsela:mdepo,” demyaiyo.

8

Yesuta 4,000 opa daya ili (Ma:t 15:32-39)

¹⁻² Alila haleta opa hapuloma ma Yesu hala dla alupame ya: mate siyamaiyo. Edla siyamama Yesuta opata daya dimi popa:le natipame ya: alotle tlalo so sisilapame yia: watle epo atlaiyo, “Opa alumale iwoloye na: mate alila dapahatlope siya-muwapo. Epame ma yia:ta daya dimi popa:lati natipame yia: sikemte bokotiyama. ³ Na: yia: daya po-ilimalalo ma-taiya dlowe tlope, yia: api duka dla tamalemama daya yilo hopeyalimelepe. Adipalati, opa opi yia: mo pateka:pi,” diyo.

⁴ Yesu ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Dlowe pa:le mo hema dita hadima tame dlowe hapo opa pasatale iwolo adipo ilipa:?” diyo.

⁵ Epalati Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: dla daya adisowata hutiyema:?” diyo. Epapalati yia:ta asiyama epo atlaiyo, “Isikimi daya mo-halomale 7 tlo me-hutiyema,” diyo.

⁶ Epalati Yesuta opa hapulomaye ta:la dla popa:iya depame daya 7 halopo siyele yu God dla hamiyo. Epo daya hauwokokopo ya: alotle tlalo so watle hapiyo, ma yia:ta opa watle alemelepo depame. ⁷ Epame yia: dulu dla amalalo yimlala ma me-hutiyeyiyo. Epalati Yesuta amalalo yimlala e halopame siyele yu God watle hamiyo. Epame ya:

alotle tlalo so watle hapiyo, ma yia:ta opa watle alemelepo depame.

⁸ Opa hapulomata daya dlopo sikemte susukaliyo. Epalati ya: alotle tlalo sota daya akutu ipi popomelleye yekalo 7 dla atilimama sikemte poposatilimaiyo.

⁹ Yia:ta daya dele alotle opa siyapo sesa:mama 4,000 umaiyo. Epo alotle Yesuta opaye ma i-ilapo yia: aya dla taiya diyo. ¹⁰ Ya: opa hapuloma ma-taiya depame ya: alotle tlalo so mate koa dulu dla tulume alupame Dalmanuta mo dla uliyo.

Pa:lisi sota ulugiyemale koko natilowe solotamale

(Mat 16:1-4)

¹¹ Yia: tame Dalmanuta mo dla woyamalati Pa:lisi sota puame Yesu mate yu dlomaiyo. Adipalati, yia: solotamaiyo, Yesuta itiyamaleye ikadepe God tle puma: depo natilowedeme. Epammama yia:ta Yesu watle “ulugiyemale koko hane,” diyo.

¹² Epalati Yesuta yia:ta mikadepe dle pa:le nati-pame alimama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati ulugiyemale koko natilowe tlo sikemte solotama:? Wua: adipapele ulugiyemale koko natipo Godta itiyamale dla mikadepe dlowama:? Epedeme na: wua: dla ikadepe koko atlema. Na: wua:ta natilipo depame ulugiyemale koko hale pohalowa,” diyo.

¹³ Yesu yu i atlepame ya: alotle tlalo so mate koa dulu dla tulume alupo ma kaula seme dla uliyo.

Pa:lisi so mate epo Helod mate yia: koko dla Yesuta daya haka:le mate wayu atlale

(Ma:t 16:5-12)

¹⁴ Yia: kaula seme dla ulumama Yesu ya: alotle tlalo sota daya pato halowe welimama isikimi yimka:mala tlo hame tamalaiyo.

¹⁵ Epalati Yesuta yia: watle molo atlemama epo atlaiyo, “Ka:e wolomape! Pa:lisi so mate epo Helod mate yia:ta imale kokoye daya haka:le sepena. Adipalati, daya amko ka:dleye daya haka:le mate dukumelepiye, daya amko ka:dleye batalimelepe.”

¹⁶ Amasiyama Yesu ya: alotle tlalo sota koko i dalepame yiskamu yia: dulu dla esempopa:mama epo atlamiyaiyo, “Dita daya pohampulalo wekele koko tle Yesutapo di natipo yu epo atlapo,” demyaiyo.

¹⁷ Epapalati Yesuta yia:ta momalampopa:leye ma-natipame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipapalati wua:ta daya pohampulalo wekele koko dla sikemte momalampopa:ma? Epame wua: na:ta itiyamale dla ala pomikadepe dlalo ha:ha:mama dupa kokalalipo ha:ha:pa?

¹⁸⁻¹⁹ Wua: inoma watalo sopo, amasiyama wua: inoma eta potlamasemde. Epame wua: molo watalo sopo, amasiyama wua: molo eta podlalesemde. Epedeme wua: na:ta 5,000 opa daya do supulastale mate hauwokokopo ilimuwaye mo-woweluwapa? Epame yia:ta daya dlopo popomellati wua: yekalo adisowa dla daya akutu popomelle atilimuwa?”

Epalati ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Yekalo 12 dla atilimuwa,” diyo.

²⁰ Yesu matle yia: watle epo atlaiyo, “Epame 4,000 opaye na:ta daya 7 mate hauwokokopo ilimalati wua: yekalo adisowa dla daya akutu popomelle atilimuwa?” diyo.

Epalati yia:ta asiyama epo atlaiyo, “Yekalo 7 dla atilimuwa,” diyo. ²¹ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Amasiyama wua: koko e tlapame ma na:ta itiyamale dla ala pomikadepe dlalo ha:ha:pa?” diyo.

Yesuta Betsaida mo dla inoma pa:le oplami ka:dle

²² Yesu mate ya: alotle tlalo so mate ma Betsaida mo dla uliyo. Yia: edla tame woyamalati opata inoma pa:le oplami Yesu watle hamampuame epo atlaiyo, “Wa: dota oplami i hamame inoma sumane, ya:ta ka:dlepo depame,” diyo.

²³ Epalati Yesuta oplami iye hamame opa dulu tle alikili dla pameliyo. Yesu epo halemama ya: inoma dla mitikape tupodepame dota ya: inoma u-umapo halemama epo atlaiyo, “Wa: wata me-natima:?” diyo. ²⁴ Epalati oplamita alikili dla tlapame epo atlaiyo, “Yao, na: wata me-natima. Amasiyama opa siyama tlo woloma pomalanatisema, isikimi dali some siyama,” diyo. ²⁵ Epalati Yesu matle oplami inoma dla ya: dota umamaiyo. Oloma edla oplamita ya: inoma sikemte towanatipame alisisi woloma ka:pi tlamaiyo. ²⁶ Yesu oplami i ka:depame ya: aya dla tane demama epo atlaiyo, “Wa: koko iye opa opi watle atlamaiyo,” diyo.

*Pitata Yesu kokoye botomastale
(Ma:t 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Yesu matle ya: alotle tlalo so mate Kasaliya Pilipi mo yimlala dla sela:mama ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: na: atlaiya, opata na:ye ana demdi?” diyo.

²⁸ Epalati yia:ta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Opa opita wa:ye Yon opa yú dla ka:ka:timalalo demdepo. Epalati ma opita wa:ye Ilaya mle demdepo. Epalati ma opita wa:ye God tle yu hapame molo atlalo so ka:yapa ha:ha:uwa oplami hale mle demdepo.”

²⁹ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Amasiyama wua:ta na:ye ana demdi?” diyo.

Epalati Pitata Yesu watle epo atlaiyo, “Wa:ye Godta sale oplami Kelisopo,” diyo. ³⁰ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Opa opi watle atle-mama na:ye Kelisopo demiyo,” diyo.

Yesuta meyelo polowe koko atlale

(Ma:t 16:21-23; Luk 9:22)

³¹ Yesutapo ya: alotle tlalo so watle ya:ta polowe kokoye imolowe kotiyamama epo atlaiyo, “Opa Yamiye sikemte wotiyalle natilipe. Epapele dulu dla Yu so dokopala so mate epo aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mateta ya: dla sikemte elle pato himilipe. Epame opata ya:ye yumilipe. Amasiyama ya:tapo wabasi dulu dla powame elepame ma dapahatlope alila dla sila:tilipe.” ³² Yesuta ya: koko iye ya: alotle tlalo so watle haliyamale dla botomastepo atlaiyo.

Epalati Pitata koko i dalla alimama Yesu hamame alikili dla woyapo halemama ya: watle “epo atlemiya,” diyo. ³³ Amasiyama Yesutapo ya: alotle tlalo so watle omhalemama Pita watle epo

atlaiyo, “Saiten, na: tle alikili a:ma tane. Adipalati, wa:ta yu atlaleye God tle popuasema. Amasiyama opata malamale tle puapo.”

*Yesuta ya: alotle tlowe koko imale
(Ma:t 16:24-28; Luk 9:23-27)*

³⁴ Yesuta opa hapuloma mate ya: alotle tlalo so mate sisilapame yia: watle epo atlaiyo, “Oplami antapo na: dolumpuluwe solotamelepiye, ya: ya:skamu ya:ta solotamale koko hamsela:ye memelepame ya: dali yekelehmihiliye maka:himsela:mama na: dolumpulupe. ³⁵ Amasiyama oplami antapo ya: pasakaloye meyelo gadlowedeme apelepiye, ya: pasakaloye haodlepe. Amasiyama oplami antapo na: yilo epame ka:dle yu yilo ya: pasakaloye haodlepiye, ya: matle kokó halepo halepo pasakalo halepo. ³⁶ Amasiyama oplami antapo ta:lamo pato hema halemama ya:ta solotamale koko hapulomaye mo-halopame hatlo pasakalo hallowe koko tlo hotlepiye, ya: ma apa koko hapa:? Hawa. ³⁷ Adipalati, ya:ta alisisi hapuloma ta:lamo hema halopo halale e mate kokó halepo halepo pasakalo pahalowa.

³⁸ Epedeme wata oloma hema batalimale alila dla ha:ha:mama opata God mo-wowelipo. Amasiyama opa anawolota dulu edla ha:ha:mama na: mate epo na:ta imale mate dla wowota:mha:ha:lepiye, asiyama Opa Yamita ya: Ata hela:dle mate epo ya: banakaka so mate puame ya: dla wota:le hamilipe.”

9

¹ Yesu ma epo atlaiyo, “Epedeme na: mikadepe koko wua: watle atlema. Wua: dulu dla opa opi me-ha:ha:po. Yia:tapo God ya: mo kokota itiya-male mate pulati natipame alotle pallipe.”

*Yesuta Moses mate Ilaya mate yukamhalale
(Ma:t 17:1-8; Luk 9:28-36)*

² Epame 6 alila mogudlati alotle Yesuta Pita mate epo Yeims mate epo Yon mate eleme tamali di dla miyelo ha:ha:la hetaiyo. Yia: edla hetame popa:mama natilati Yesuta ya: Pepele dimo mila:pi himhalla natiyo. ³ Epalati ya: tlukata sikemte kamama wapoko some halemama sikemte usiye-maiyo. Epedeme ta:lamo oplami haleta ya: tluka howahamama ipo kamoloweye api hawa.

⁴ Yia: edla me-ompopa:mama natilati Moses mate epo Ilaya mate wowoyapo Yesu mate yuhamha:ha:iyo. ⁵⁻⁶ Epalati natipame wowota:mama Pitatapo woloma pomalamalalo Yesu watle epo atlaiyo, “Dokopala oplami, di mo hema ha:ha:lowe ka:pi. Epedeme di kimna:ya dapahatlope kimtimolowepo. Kimna:ya haleye wolëpo, epame haleye Moses tete, epame haleye Ilaya tete dlowepo,” diyo.

⁷ Amasiyama Pitata ala me-yukamhallati wualata puame yia:ye bopudiyo. Epalati yuta wuala dulu tle epo atlaiyo, “Iye na:ta sikemte malamama dupa ellalo maseyemalapo. Epedeme ya: yu dla daliya,” diyo.

⁸ Epalati Pita wolota yu i dalepame alikili tla-maiyo. Amasiyama yia: oplami hale ponatiyo. Isikimi Yesuta meyelo yia: mate halla natiyo.

⁹ Epame yia: tamali di tle malemha:ha:mama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta tlamale kokoye opa opi watle atlaiyo. Amasiyama Opa Yamita popo sila:time me-hetlati alotle opa opi dla atlamsiyamaiye,” diyo.

¹⁰ Epalati Pita wolota Yesu yu dalepame woloma haiyo. Epame yia: dulu dla powale tle sila:tilowe koko tlo esemama ya: dulu kokoye woloma tota-maiyo.

Yesu ya: alotle tlalo sota Ilaya koko dla atlanatili (Ma:t 17:9-13)

¹¹ Matle Pita wolota Yesu watle epo atlanatiyo, “Adipalati aiyalma imalalo sota imama ‘Ilayata itapu pulati Kelisota alotle pulupe’ demdi?”

¹² Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Ikadepe, Ilaya tatile puame koko hapulomaye ma woloma ka:depo dinapelepe. Ame adipalati God yu bukata atlemama ‘Opa Yamiye opata elle pato himimama wotiyalle pato hamilipe’ demdi?”

¹³ Amasiyama na: wua: watle atlema, Ilayaye mo-puwapo. Epalati opata God yu bukata atla mate ala:mama ya: watle wotiyalle koko mahapiwapo.”

Yesuta bataliya walle maseyemala ka:dle (Ma:t 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Yesuta ya: alotle tlalo so dapahatlopeye tamali di tle eleme malame halemama natilati ya: alotle tlalo so opita aiyalma imalalo so mate yu dlomha:ha:la natiyo. Epalati opa hapulomata puame edla alupo ha:ha:iyo. ¹⁵ Epo alupo ha:ha:mama Yesu natipo yiyelepame sisiyele mate Yesu hala dla ullumtamalaiyo. ¹⁶ Epalati Yesuta

yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta yu dlomha:ha:leye apa koko dla api?” diyo.

¹⁷ Epalati alumale dulu edla oplami haleta epo atlaiyo, “Imalalo oplami, na: maseyemala yu pa:leye wa: watle hamampua. Adipalati, ya:ye bataliya walena. ¹⁸ Epedeme bataliyata ya: dla hetlati teyume kikiyamtame elemama a:pe tetekelle mate mitikape totowa:leme elemde. Epeleye na:ta wa: alotle tlalo so watle ‘bataliya iye alikili dla dodolomaiya,’ dlati yia:ta pododolomana.”

¹⁹ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ye mikadepe dle pa:le bobtalimale sopo. Wua:ta na: dla mikadepe dlepo depame na: alila adisowaye wua: mate halepa:? Amasiyama maseyemala eye na: watle hamampuaiya.” ²⁰ Epalati opatapo maseyemalaye Yesu hala dla hamampulati bataliyata Yesu natipame maseyemala watle eseselalle hamiyo. Epalati maseyemalata ta:la dla teyume duduplumelemama mitikape totowa:lemelaiyo.

²¹ Epalati Yesuta maseyemala ya: a watle epo atlaiyo, “Maseyemala iye adipalalo koko i kotiyamuwa?” diyo. Amasiyama ya: ata Yesu watle epo atlaiyo, “Ya: ala yimka:mala halemama koko iye kotiyamuwa. ²² Epedeme bataliyata maseyemala i yumuluwedeme dlapa dulu dla epo yú dulu dla ka:ka:timhalemde. Epedeme wa: dla ala:lepiye, dia:ye polowamama na: maseyemala i ka:dene,” diyo.

²³ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati na: watle atlemama ‘wa: dla ala:lepiye’

dema:? Amasiyama anta God dla mikadepe dlepiye, koko hapuloma ya: dla pokokalena,” diyo.

²⁴ Maseyemala ya: ata Yesu yu dalepame yu teta:le mate epo atlaiyo, “Na: God dla mikadepe dema, epedeme na:ta mikadepe dle yimka:malaye ma pato depo melene,” diyo.

²⁵ Opata Yesu hala dla puame ala me-alumyelati Yesuta bataliya watle epo atlaiyo, “Wa: opa dla molo mate yu mate pa:le hapilalo soko, na: wata yu itiyamale mate wa: dla atlema. Maseyemala ya: tle alikili dla ulatane. Epame matle ya: dla potuluwa,” diyo.

²⁶ Epalati bataliyata maseyemalaye ta:la dla hamastapame hiyelle mate alikili dla ulataiyo. Maseyemala ta:la dla teyume elemama powale some elaiyo. Epalati opa hapulomata epo atlamyaiyo, “Maseyemala iye mo-powame elayo,” demyaiyo. ²⁷ Amasiyama Yesuta maseyemalaye do dla hamame sila:time pameliyo.

²⁸ Epame Yesuta ma aya dulu dla hetlati ya: alotle tlalo sota miyelo ya: mate popa:mama ya: watle epo atlaiyo, “Di adipalati bataliyaye maseyemala tle alikili dla dodolomolowe dla itiyamale hawa halo?” diyo. ²⁹ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Bataliya yimlala ipapeleye isikimi daya aiyalma depo halemama inoma sumhalale koko tle alikili dla dodolomlala,” diyo.

*Yesuta ya:ta polowe koko ma atlale
(Ma:t 17:22-23; Luk 9:44-45)*

³⁰ Yesu matle ya: alotle tlalo so mate mo e meleme Ga:lili mo dulu tle tamalaiyo. Amasiyama ya: posolotamaiyo, oplami haleta ya:ta hala

natilowe. ³¹ Adipalati, ya: isikimi ya: alotle tlalo so tlo imsula:mama yia: watle epo atlaiyo, “Opa Yamiye opa do tama dla homellepe. Epalati yia:tapo ya:ye yumilipe. Amasiyama ya:ye powame elepame ma dapahatlope alila dla ma pasakalo depame sila:tilipe,” diyo.

³² Epalati ya: alotle tlalo sota yu i dulu kokoye woloma pomalamalalo wekemama ya: watle atlanatilowe ye wowota:iyo.

Anta pato halema:?

(Ma:t 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Yesuta ya: alotle tlalo so mate Kapaniyem dla mo-puaiyo. Yia: puame aya dulu dla hetame popa:mama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: api duka dla pumulumama apa koko balem-pumulo?” diyo. ³⁴ Amasiyama ya: alotle tlalo sota ya: yu dalepo titiyalepo popa:iyo. Adipalati, yia: dulu dla anta pato halema: dle kokoye api duka dla pumulumama balempumulaiyo.

³⁵ Epalati Yesuta yia: sisilapo polomama yia: watle epo atlaiyo, “Epedeme anta pato hallowe solotamelepiye, ya: ya:skamu ya:ye alo dla him-pame ya: motoye yimkadulo gadlowe dla him-ilipe.” ³⁶ Yesu epame maseyemala hamame duka dla pamelepo matle ya: mulu dla pamelemama epo atlaiyo, ³⁷ “Oplami antapo maseyemala ipapeleye na: hi tle ya: aya dla seme hetlepiye, ya: na:ye seme hetamama apelepe. Epame oplami antapo na:ye ya: aya dla seme hetlepiye, ya:tapo na: a na: tane duwaye seme hetamama apelepe.”

Anta di watle po-opahale dlalo halema, ya:ye diamkalepo

(Luk 9:49-50)

³⁸ Epalati Yonta Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, di oplami hale wa: hi mate bataliya yimlalaye alikili dla dodolomsalemhalla natiwa. Epalati dita ya:ye humatluwa. Adipalati, ya: di alumale dulu dla pohalasemde,” diyo.

³⁹ Amasiyama Yesuta epo atlaiyo, “Ya: humatlemiya. Adipalati, anta na: hi mate ulugiyemale koko halepiye, ya: na: hi dla poputlopo atlasema. ⁴⁰ Epedeme anta dia: dla po-opahale dlalo halema; ya:ye diamkalepo. ⁴¹ Na: wua: watle mikadepe koko atlema. Oplami antapo Keliso dolumalalo oplamita yú ta:mpollati yú tipo hamilipiye, ya: koko edla asiyama halepe.”

Batalimale dla hamame tulluwe
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² “Epedeme na: dla mikadepe dlalo maseyemala yimka:malaye oplami antapo seme batalimale koko dla tullupiye, ka:dena, oplami eye ewala patota tumuku dla himomeleme ewatalo dla hamastloweye.

⁴³ Epame wa: do aditapo wa:ye batalimale dla hamame tullupiye, ka:dena, do seme eye geda:dloweye. Ame adipalati, ka:dlepo, wa:ta do hatlope mate siyele mo dla ulatuluweye. Amasiyama wa:ta do dapiyamte halemama Dlapa mo dla tloweye poka:dena. Adipalati, Dlapa mo edla dlapata posumtasemde. ⁴⁴ (-)

⁴⁵ Epame wa: hete aditapo wa:ye batalimale dla hamame tullupiye, ka:dena, hete seme eye

geda:dloweye. Ame adipalati, ka:dlepo, wa:ta hete hatlope mate siyele mo dla ulatuluweye. Amasiyama wa:ta hete dapiyamte halemama Dlapa mo dla tloweye poka:dena. ⁴⁶ (-)

⁴⁷ Epame wa: inoma aditapo wa:ye batalimale dla hamame tullupiye, ka:dena, inoma seme eye holamastloweye. Ame adipalati, ka:dlepo, wa:ta inoma seme tiyape mate God ya: mo dla ulatuluweye. Amasiyama wa:ta inoma dapiyamte halemama Dlapa mo dla tloweye poka:dena.

⁴⁸ Adipalati,

‘Dlapa mo edla wokakata popalisemde,
epame dlapa ma posumtasemde.’

⁴⁹ Opa hapulomaye solota dlapa some dusukopo hamastlepe.

⁵⁰ Epedeme soloye ka:pi alisisipo. Amasiyama solota ya:ta opalli pa:lepiye, ma adipo ya:ta opalli hapa:? Pahalowa. Epame dimalamana, solotapo dlowe alisisi dla opalli hamimdepo. Epedeme wua: mape solo some ha:ha:mama yimkadulo sadle mate ka:pi ha:ha:iya.”

10

*Yesuta a:ya mellowe koko dla imale
(Ma:t 19:1-12; Luk 16:18)*

¹ Yesu Ga:lili mo saliyome Yudiya dla tamama Yoden aloma ulumtaiyo. Ya: edla tlati opa hapulomatapo ya: dolumtamalaiyo. Epalati yia: watle ya:ta imalalo epo imaiyo.

² Epalati Pa:lisi so opita puame Yesu dla batalimale koko natilowedeme ya: watle epo atlaiyo,

“Oplamita ya:llu melloweye aiyalma elema:?” diyo.

³ Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Koko hema Mosesta wua: watle apa aiyalma imuwa?” diyo. ⁴ Epalati yia:ta epo atlaiyo, “Mosesta di watle imama ‘a:ya memellowedeme isikimi a:ya mellalo pepa tlo ilipo, a:yaye ma-tane de demha:ha:iye,’ duwa.”

⁵ Yesu matle yia: watle epo atlaiyo, “Mosesta wua: dupa kokalalimale tlapame wua: watle aiyalma ipo imuwapo. ⁶ Amasiyama Godta ta:lamo mita:ple oloma edla ‘ya: oplami mate a:ya mate mimita:puwapo. ⁷ Epedeme oplamitapo ya: a mate ya: wai mate melepame ma ya:llu mate hatlope depo hallepe. ⁸ Epame yia:ta madipatatapo moto hatlope depo ha:ha:lepe.’ Epedeme yia:ta ha:ha:le dulu dla yia: podapiyamte, amasiyama yia: ma hatlopepo. ⁹ Epapedeme Godta yia:ta dapiyamte ma-hatlope dleye ma oplami haleta poduka gladlowa.”

¹⁰ Alotle Yesu ya: alotle tlalo sota aya dulu dla popa:mama a:ya mellowe kokoye mamisika: Yesu watle atlanatiyo. ¹¹ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Oplami antapo ya:llu memelepame matle a:ya hale halepiye, ya: a:ya eye uhapo. Epammama ya:tapo ya:llu takala dla batalimale koko hamipo. ¹² Epame ma a:ya haleta ya:wolali memelepame ma oplami hale halepiye, ya: mape oplami eye uhapo.”

*Yesu mate yimlala yimka:sikili mate
(Ma:t 19:13-15; Luk 18:15-17)*

¹³ Opa opitapo yia: yimlala eleme Yesu hala dla hohopo pumulaiyo, Yesutapo yia:ye ya: do mate u-umamelepo depame. Amasiyama ya: alotle tlalo sota koko e natipame yia:ye humatlaiyo. ¹⁴ Epalati Yesuta yia: watle siyaladle mate epo atlaiyo, “Yimlalaye na: hala dla pumula diya, yia: humatlemiya. Adipalati, epapele sota God ya: mo koko dla u-ulapo tulupe. ¹⁵ Epedeme na: mikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo yimlala ipapele some God ya: mo kokoye pohalalo wekelepiye, ya: mo edla po-ulatuluwa.” ¹⁶ Epame Yesuta yimlalaye mulu dla ipila:po ya: dota yia: hohopo polomama inoma supo yia: watle siyele hamiyo.

Alisisi pasatale oplami
(*Ma:t 19:16-30; Luk 18:18-30*)

¹⁷ Yesu mo e saliyome tlowedeme hallati oplami haleta kukulumpuame ya: hete sitali dla alumata kellepo polomama ya: watle epo atlaiyo, “Ka:depo imalalo oplami, na: apa koko hapo, halepo halepo pasakalo hapa:?” diyo.

¹⁸ Yesu asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati na: watle ka:dle oplami dema:? Oplami haletapo ka:dle oplami pohalasema. Amasiyama hatlo God tlo ka:dle halapo. ¹⁹ Epedeme wa: di aiyalma kokoye mo-wa:malamana. Wa: ya:mkale yumula aiyalma, epo wa: upo a:ya uhala aiyalma, epo wa: upo alisisi uhala aiyalma, epo wa: amkale hi mate isikimi mala-atla aiyalma, epo wa: ya:mkale elemale tle ya: alisisi uhala aiyalma, amasiyama wa: a mate wa: wai mate yia: yu dla salladepo sela:lepe.”

²⁰ Amasiyama oplamita Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, na:ta yimka:mala tle sila:tiwaye aiyalma koko hapuloma eye mo-dolumpuwapo,” diyo.

²¹ Epalati Yesuta ya: dla omhalemama ya: bokotiyapo malamale mate ya: watle epo atlaiyo, “Wa: dla koko hatlo tlo hotepo halapo. Epedeme wa: tame wa: alisisi hapulomaye opa opi watle hapipame asiyama mani tlo hame puame atali so watle hapine. Epalati Pepele dimo dla alisisi pasataletapo wa: hi mate ellepe. Epame wa: ma na: dolumpuane,” diyo.

²² Oplami koko i dalepame posiyelalo mila:pi sikemte upiyestame taiyo. Adipalati, ya:ye sikemte alisisi pasatepo halaiyo.

²³ Epame Yesu oplamita ma-tlati omhalemama ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Alisisi pasatale sotapo God ya: mo koko dla ulatuluweye pta kokalena,” diyo. ²⁴ Amasiyama ya: alotle tlalo sota yu i dalepame sikemte yiyeliyo. Epalati Yesu matle yia: watle epo atlaiyo, “Namkadulo, God ya: mo koko dla ulatuluweye pta kokalena.

²⁵ Epedeme ka:mol aliya patota tluka dedlemalalo tuwale opokoko tle ulatuluwe ka:deta:? Hao, populatuluwa. Epedeme e ma epapena, alisisi pasatale sota God ya: mo koko dla ulatuluweye pta kokalena.”

²⁶ Amasiyama ya: alotle tlalo sota imale i dalepame sikemte yiyelepo epo atlamyaiyo, “Ame epo kokalleye anta ulatupa:?” demyaiyo.

²⁷ Epalati Yesuta yia: watle omhalemama epo atlaiyo, “Oplamita meyelo ya: pasakalo gadloweye po-ala:na. Amasiyama God tlo ala:na. Adipalati,

ya:ta koko hapuloma halomoloweye pokokalena,” diyo.

²⁸ Epalati Pitata Yesu watle epo atlaiyo, “Dia:ye wa: dolumpumama di alisisi hapulomaye medla pomelepo pumuluwapo,” diyo.

²⁹⁻³⁰ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Na: wua: watle mikadepe koko atlema. Oplami antapo na: dolumpumama ya: aya mate epo ya: bapadulo mate epo ya: eidulo mate epo ya: nanadulo mate epo yotumadulo mate epo ya: a mate ya: wai mate epo ya: yimlala mate epo ya: ta:la mate salepame na: yu ka:dle yilo na: dolumpulupiye, ya:tapo wata oloma hema asiyama pato halepe. Epame matle ta:lamo hema ya:ta aya mate epo asiyadulo mate epo ta:la mate poposatilipo hallepe. Epame ya:ta na: yu yilo wotiyalle ma me-natimhalemama alotle halepo halepo pasakalo halepe. ³¹ Epedeme itapu dla ha:ha:lalo so opita ma alo dla ha:ha:lepe. Asiyama alo dla ha:ha:lalo so opita ma itapu dla ha:ha:lepe.”

*Yesu mamisika: ya:ta polowe koko atlale
(Ma:t 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Yesuta ya: alotle tlalo so eleme Yelusalem dla hetamama Yesu meyelo itapu taiyo. Epalati ya: alotle tlalo sota ya: ko tle tamalemama sikemte momalamtamalaiyo. Amasiyama opa opita ya: ko tle dolumtamalemama sikemte wowota:mtamalaiyo.

Epalati Yesu matle ya: alotle tlalo so tlo hohopo alikili dla tame halemama Yelusalem dla koko woyamoloweye yia: watle ipo atlamaiyo, ³³ “Ka:e! Di Yelusalem dla matamayo. Edla

Opa Yamiye Yu so aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate dla home-llepe. Epalati yia:tapo ya: koko gladepo ya:ta polowe kokoye atlepame ma po-Yu so watle home-llepe. ³⁴ Epame po-Yu sota ya: hampame ya: dla tetlemyemama putlopo atlamyelepe. Epame ya: watle mitikape tilitimyemama tuwale dea mate hopolepame yumilipe. Amasiyama ya:ye wabasi dulu dla powame elepame ma dapahatlope alila dla ma pasakalo depame sila:tilipe.”

Yeims mate Yon mate yia:ta solotamale koko Yesu watle atlale
(*Ma:t 20:20-28*)

³⁵ Sebedi ya: akimlala Yeims mate Yon mate Yesu watle puame epo atlaiyo, “Imalalo oplami, di wa: watle dita solotamale koko hale atlowama,” diyo. ³⁶ Epalati Yesu asiyama epo atlaiyo, “Wua: apa kokoye na: watle atlowe solotama:?” diyo. ³⁷ Asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Di solotama, wa: mo kokota pulati dita dapiyamte dulu dla haleta wa: dowala tiyama dla pola epame haleta wa: weke tiyama dla pola dloweye,” diyo.

³⁸ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: wua:ta atla kokoye powua:malamana. Epedeme wua: na:ta wotiyalle pato halowedeme halaye, wua: ma mepapele halowe ka:deta:? Epame na:ta polowedeme halaye, wua: ma halowe ka:deta:?”

³⁹ Epalati yia:ta asiyama epo atlaiyo, “Yao, di ka:dena, e haloweye,” diyo.

Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Ikadepe, wua: mape na:ta wotiyalle halowedeme halaye e halepe. Epame na:ta polowedeme halaye, wua:

mape e halepe. ⁴⁰ Amasiyama na: dowala tiyama dla popa:lowe so mate epo na: weke tiyama dla popa:lowe so mate sesalemolowe ye na: dla itiyamale hawa. Amasiyama isikimi na: Ata masalemale so siyapotapo mo edla popa:lepe.”

⁴¹ Epalati Yesu ya: alotle tlalo so opita yu i dalepame Yeims mate Yon mate dla sikemte siyalasiyaladiyo. ⁴² Yesu koko i natipame yia: sisilapo epo atlaiyo, “Po-Yu so dokopala sotapo yia: isili tle ha:ha:lalo soye sikemte itiyamale mate omha:ha:mdepo. ⁴³ Amasiyama wua: dulu dla epapolowe poka:dena. Epedeme wua: dulu dla anta pato hallowe solotamelepiye, ya: ka:yapa wua: yu dla salladepo sela:lepe. ⁴⁴ Epame antapo itapu hallowe solotamelepiye, ya: ka:yapa ya:skamu isili dla hamtulupame ya: motoye yimkadulo gadlowe oko dla himilipe. ⁴⁵ Epedeme Opa Yamita ta:lamo hema puwaye, opata ya: gadlepo depame popuana. Amasiyama ya:ta opaye gadlowedeme puwapo. Epo opata pasakalo halepo depame polowedeme puwapo.”

*Yesuta inoma pa:le oplami Batimayos ka:dle
(Ma:t 20:29-34; Luk 18:35-43)*

⁴⁶⁻⁴⁷ Yesu mate epo ya: alotle tlalo so mate ma Yeliko mo dla puaiyo. Epame yia: ma Yeliko mo ma-saliyome tamalemama opa hapulomata yia: dolumtamalaiyo. Yia: ma-tamha:ha:lati Timaes yami Batimayos inoma pa:le api duka dla otom-pollalota Yesuta pua koko daliyo. Ya: Yesu Nasalet oplamita pua dalepame yu teta:le mate epo atlaiyo, “Yesu, Deibidi Yami, na: polowamama na:

gadene,” dempolaiyo. ⁴⁸ Epalati opa opita ya: watile humatlemama epo atlamyaiyo, “Wa: yu dimi polane,” demyaiyo. Amasiyama opata ya: watile epo atlamyelati ya:tapo yia: yu podallalo ma sikemte yu teta:le mate epo atlempolaiyo, “Deibidi Yami, wa: na: polowamama na: gadene,” dempolaiyo.

⁴⁹ Epalati Yesuta hedepo halemama epo atlaiyo, “Oplami e hema pua diya,” diyo. Epame opata inoma pa:le oplami watile epo atlaiyo, “Ase sikemte malamiya. Wa: sila:timtane. Yesu wa: sisilamapo,” diyo. ⁵⁰ Epalati inoma pa:le oplamita hapele sila:time ya: kapumale tlukaye ya:ta polale medla hamastapo Yesu hala dla taiyo.

⁵¹ Epalati Yesuta ya: watile epo atlaiyo, “Wa: na:ta wa: watile apa koko halepo depo solotama?” diyo. Epalati inoma pa:le oplamita asiyama epo atlaiyo, “Imalalo oplami, na: inoma ka:dene. Na: ma natilowe solotama,” diyo.

⁵² Epalati Yesuta ya: watile epo atlaiyo, “Wa: matane. Wa:ta mikadepe dleta wa:ye ma-ka:dlepo,” diyo. Epalati pakasiyamalalo inoma pa:le oplamitapo ya: inomata ma-ka:dlati Yesu dolumtaiyo.

11

Yesuta Yelusalem dla tuwale koko
(*Ma:t 21:1-11; Luk 19:28-40; Yon 12:12-19*)

¹ Yesuta ya: alotle tlalo so mate Yelusalem dla tamama Olipi tamali kikiwi isili dla mo yimlala Betapage mate epo Betani mate mateka:pi dla puame woyamaiyo. Yia: edla puame ha:ha:mama Yesu ya: alotle tlalo so dapiyamte taiya demama epo atlaiyo, ² “Wua: mo yemala itapu pola huma

taiya. Wua: mo edla tame donki aliya amkota:le kikitama himomeleme halla natilipe. Ya:ye opata di dla ala popopa:lalo wekelalo. Epeleye wua:ta kikitama towastepo hema sempuaiye. ³ Epapele dulu dla wua:ta epo sempulati oplami haleta wua: watle atlemama, ‘Wua: adipalati donki aliya kikitama towastepo semtama?’ dlatiye, wua: asiyama ya: watle atlemama, ‘Lodta aliya i solotamuwo, epame ma alotle ilame semtaiya dloweyo,’ dlepe.”

⁴ Epalati ya: alotle tlalo so dapiyamteta mo edla tame natilati aliya eye aya hale alikili dla himomeleme hallati kikitama towastaiyo. ⁵ Yia: aliya kikitama towastamha:ha:lali opa opita puame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati aliya kikitama towastamha:ha:ma:?” diyo. ⁶ Epalati ya: alotle tlalo sota asiyama yu atlemama Yesuta ipo atlaiye dleye epo atlaiyo. Epalati opata aliyaye yia: watle me-semtaiya diyo.

⁷ Yia: aliya seme puame Yesu hala dla woyamaiyo. Epame yia: kapumale tluka uptipame donki aliya dimsisi di dla kolumalati Yesutapo di dla hetame polaiyo. ⁸ Opa hapulomata Yesu watle sisiyemama yia: kapumale tluka uptipo api dla yalemtilati opa opita usi kolepame Yesuta tlowe api dla yalemtaiyo.

⁹ Epame Yesuta ma-tamhallati itapu dla tamha:ha:le so opa mate epo Yesu ko tle pumha:ha:le so matetapo yu teta:le mate epo atlamtamalaiyo,
“God hi di dla ta:diya.

Lod hi tle pua oplami dla sisiyeiya.

¹⁰ Epedeme wua: God ya: mo koko dla sisiyeiya.

Adipalati, ya:tapo di mama Deibidita omhaluwa mo koko epapeleye hampuapo. Di ikadepe dla hallalo God dla sisiyeiya,” demta-malaiyo.

¹¹ Epame Yesu Yelusalem dla tame Yu so aiyalma aya dla hetame woloma tlamsela:iyo. Epo ma-apomtlati ya: alotle tlalo so 12 eleme ma Betani mo dla taiyo.

*Yesuta pigi dlomoko dali dla yu atlale
(Ma:t 21:18-19)*

¹² Yesu Betani dla elepo ma Yelusalem dla pumama daya ta:iyo. ¹³ Ya: daya ta:le mate pumama natilati pateka:mu dla pigi dlomoko dalita upa asipo halla natiyo. Epalati ya: dlomoko tlo dlowedeme dlomoko mipo halema:depo natila tuwaiyo. Amasiyama ya: tame natilati dlomoko pomilalo upa tlo asipo halaiyo. Adipalati, oloma eye pigi dlomokota pomilimolowe alila. ¹⁴ Epalati Yesuta pigi dlomoko dali dla epo atlaiyo, “Wa:matle dlomoko pomimhallowa,” diyo.

Yesuta epo atlati ya: alotle tlalo so ma me-daliyo.

*Yesuta opaye Yu so aiyalma aya tle dodolom-salle
(Ma:t 21:12-17; Luk 19:45-48; Yon 2:13-22)*

¹⁵ Yesu Yelusalem dla puame Yu so aiyalma aya dla hetaiyo. Ya: hetame natilati opata alinepi mate alisisi opi mateye asiyama mate halomyela natiyo. Epela natipame alimama ya:tapo aya dulu dla hutiyele alisisi yia: adulo mate epo alisisi e halomalalo so opa mate alikili dla dodolom-saliyo. Epo mani mila:pi meyelope meyelope dle omha:ha:lalo sota mani kolumalaloye dodokotipo

pololiyo. Epame opata seselema tea halopo puame hatitimalalo mape dodokotimaiyo.

¹⁶ Yesu ma epo halemama opa watle epo atlaiyo, “Oplami haleta ma alisisi halopo pumama di aiyalma aya dulu itle olomasepele potuwa demha:ha:lowa,” diyo. ¹⁷ Epammama opa watle ma ipo imaiyo, “God yu bukata epo atlapo,

‘Na: aiyalma ayaye opa hapulomata inoma sumalalo aya demha:ha:lepe.’

Amasiyama epapele tlope wua:tapo God ya: aya iye ma uhalalo aya dlepo.”

¹⁸ Epalati aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate yu i dalepame wowota:mama Yesu yumuluwe api totamaiyo. Adipalati, ya: natiyo, opa hapulomata ya:ta imale koko dalepame woloma haiyo.

¹⁹ Epame tamila:la edla Yesuta ya: alotle tlalo so mate Yelusalem saliyomtaiyo.

Yesuta pigi dali tle imale

(Ma:t 21:20-22)

²⁰ Alila hale utulala ikadepe ya: ma Betani tle Yelusalem dla tamalemama natilati pigi dali Yesuta atlaleta mo-powame halla natiyo. Yia:ta dali i natili dla dlo tle tulume dlosalo hapuloma haleta pasakalo pohalaiyo. ²¹ Epalati Pitata koko i natipame Yesuta atlale yu malamaiyo. Epammama Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa: natine, dali tatla wa:ta isikimi yu mate atluwaye mo-powame halapiye,” diyo.

²² Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Wua: God dla mikadepe diya. ²³ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo tamali

watle atlemama ‘wa: dokalamtame kaula dla tulinene’ demama ya: dupa dulu dla malamale potatlamalalo wekemama ya:ta atla yu dla mikadepe dlepiye, Godta koko e halepe. ²⁴ Epedeme na: wua: watle atlema, wua: God watle apa koko otomama koko eye mikadepe ma-hana dlepiye, wua: koko eye ma-halepe.

²⁵ Epame wa: inoma sumama apa batalimale wa: amkaleta wa: dla ma hauwa, wa: batalimale eye wellipe. Epalati wa: A God Pepele di dla halata asiyama wa: batalimaleye hiyostepo wellipe. ²⁶ Amasiyama wa:ta wa: amkale batalimaleye powelilalo wekelepiye, asiyama wa: A God Pepele di dla halata wa: batalimale pohiyostepo welilowa.”

Yesuta itiyamale dla atlanatili
(Ma:t 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷⁻²⁸ Yia: mo-puame Yelusalem dla woyapame Yesu aiyalma aya dla hetame sela:iyo. Ya: edla hetame sela:lati aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate epo Yu so dokopala so mateta ya: watle puame epo atlaiyo, “Wa: apa itiyamale tle koko i hamsela:ma:? Anta wa: watle itiyamale i hamiwa?” diyo.

²⁹⁻³⁰ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: mape wua: watle atlanatili yu hatlo atlowama. Anta Yon watle itiyamale hamiwa, opa yú dla ka:ka:timelepo depame? Godta itiyamale hamiwa, o oplamita itiyamale hamiwa? Epedeme wua:ta asiyama yu na: watle atlepiye, epalati na: ma asiyama na:ta itiyamale hamsela: iye wua: watle atlowepo,” diyo.

³¹ Epalati yia:ta yu i dalepame yiskamu yia: dulu dla esemyemama epo atlamyaiyo, “Di adipo atlepa? Di Yonta itiyamaleye God tle puwa dlepiye, ma asiyama Yesuta di watle epo atellepe, ‘Ame wua: adipalati Yon yu dla pomikadepe dlalo wekuwa?’ dlepe. ³² Epame di ma ya:ta itiyamaleye oplami tle puwa dlepiye, ma asiyama opata dia: dla siyalasiyaladlepe. Adipalati, opa hapulomata Yonye God tle yu hapame molo atlalo oplami ikadepe demdepo.” ³³ Epedeme yia: asiyama Yesu watle epo atlaiyo, “Di podimalamana, Yonta itiyamale halë sitaliye,” diyo. Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: ma asiyama wua: watle na:ta itiyamale hamsela: iye po-atlowa,” diyo.

12

Batalipo omha:ha:lalo so kokoye wayu mate at-lale

(Ma:t 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Yesu matle wayu mate yia: watle epo at-laiyo, “Alila haleta oplami hale osalo himpame gla:pi dlomoko ale empo alikiliye kosukuliyo. Epo dlomoko dala okolloweye ta:la dla munamu muwalepame matle alisisi e ompollowe kimna:ya di dla haiyo. Ya: epame opa opi watle omha:ha:iye depame ma mo hale pateka:mu dla halla taiyo.

² Ya: edla tame hallati dlomokota milipame namolowe alilata mo-puaiyo. Epalati ya:tapo ya: oko oplami hale watle ya: osalo dla tame dlomokoye halopo puane diyo. ³ Amasiyama ya: edla tame woyamalati osalo omha:ha:lalo sota ya:ye hopolopame alisisi dimi ma ilame tane diyo.

⁴ Epela natipame osalo ya: ata ma ya: oko oplami

hale tane diyo. Amasiyama ya: mape omha:ha:lalo sota ya:ye hopolemama dokopala dla ulu hatitipame ya: watle wota:le hamipo tane diyo. ⁵ Epalati osalo ya: ata matle ya: oko oplami hale tane diyo. Amasiyama omha:ha:lalo sota ya: ma hopolopo yumiyo. Epamtamama osalo ya: ata ya: oko so hapuloma taiya diyo. Amasiyama dlomoko emale omha:ha:lalo sota opa opi hohopolemama opa opi tlo potimaiyo.

⁶ Epame osalo ya: ata ya: oko so hapuloma mopokadiyo. Epalati ma ya:ta bokotiyapo malamale maseyemala hatlo tlo tane demama epo mala-maiyo, ‘Osalo omha:ha:lalo sotapo na: maseyemala dla heodemama ya:ye poyumuluwa,’ diyo.

⁷ Amasiyama osalo omha:ha:lalo sotapo osalo ya: a yamita pulati natipame yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, ‘Maseyemala itapo osalo ya: a elo dla hallala. Epedeme ya:ye yumpame osalo iye dita kolahallowepo,’ demyaiyo. ⁸ Epame yia: maseyemala hamamtame yumpo ya: motoye dlomoko emale kosukulli alikili dla hamastaiyo.

⁹ Epedeme osalo ya: ata puame ya: osalo omha:ha:lalo so dla apa koko hapa:? Ya: puame yia:ye potipame ma opa amko hohopo ya: osaloye omha:ha:iya dlepe. ¹⁰ Epedeme wua: God yu bukata atlama kokoye posesa:lalo wekemdi? Adipalati, edla ipo atlapo,

‘Aya halalo sota alumiti allimama

alumiti hamastaletapo ma wata aya duka dla molopa kestale some halapo.

¹¹ Epedeme koko iye Lodta hauwapo.

Epalati dita koko i natipo yiyelemama sikemte ka:dena depo.’ ”

¹² Epalati Yu so dokopala sota wayu i dalepame epo momalamaiyo, “Yesuye di koko atlapo,” demyaiyo. Epammama yia:ta Yesu hamolowe api totamaiyo. Amasiyama yia: opa wowota:mama pohamalalo ma i-ilapo tamalaiyo.

*Ta:kis mani halopiliwe koko
(Ma:t 22:15-22; Luk 20:20-26)*

¹³ Epame Yu so dokopala so hapulomata Pa:lisi so opi mate Helod ya: opa mate Yesu hala dla taiya diyo, yia:tapo Yesuta batalimale yu sepele atlanti ya:ye hamolowedeme. ¹⁴ Epedeme Pa:lisi so mate Helod ya: opa mate puame Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, dia: dimalamana, wa:ye ikadepe koko tlo atlamalalo oplamipo. Epo wa: ma opaye powota:semde. Epame wa: opa kapala di dla potlamasemde. Amasiyama wa: ikadepe God koko tlo imsela:mdepo. ¹⁵ Epedeme wa: di atlane, di ka:deta:, Loum dokopala oplami Sisa watle ta:kis mani halopiliweye?” diyo.

Yesu yia:ta ya: elemala natiliye malanatipo epo atlaiyo, “Wua: adipalati na:ye elemala natima:? Elo mani hema hampuaiya, na: natili,” diyo. ¹⁶ Epalati opata ya: watle elo mani hamiyo. Yesu elo mani hame halemama yia: watle epo atlaiyo, “Mani hema ana mila:pi mate epo ana hi mate hutiyema:?” diyo. Epalati opata asiyama epo atlaiyo, “Sisa mila:pi mate epo ya: hi mateta hutiyema,” diyo.

¹⁷ Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: epapedeme Sisa teteye Sisa watle halopiya, epame God teteye God watle halopiya,” diyo.

Epalati opata Yesu yu i dalepame sikemte yiyeliyo.

*Palli tle silliwe dla Yesu watle atlanatili
(Ma:t 22:23-33; Luk 20:27-40)*

¹⁸ Epame alila oloma edla Sa:dusi so opa opita Yesu hala dla pumulaiyo. Opa iwolota atlemama, “Palli sota ma posilliwa,” demdepo. Epeleye yia:tapo puame Yesu watle epo atlaiyo, ¹⁹ “Imalalo oplami, Mosesta di watle molo atlale yuye ipo ilipo hamiwapo, ‘Oplamitapo a:ya hapo yimlala pohatitimalalo halepo polopiye, ma oplami e ya: eita sepeyama eye hapo ya: bapa elo dla ha:ha:lowe yimlala hatitimelepe,’ duwapo. ²⁰ Epapedeme oplami haletapo akimlala 7 hatitimaiyo. Epame yia: bapa tatile a:ya haiyo. Epo yimlala pohatitimalalo halemama powaiyo. ²¹ Epalati ma medla hallalota ya: bapa ya:llu sepeyama me-eye haiyo. Ya: mape yimlala pohatitimalalo powaiyo. Epela ma medla hallalota sepeyama hatlo me-eye haiyo. Amasiyama ya: mape yimlala pohatitimalalo powaiyo. ²² Epamtamama akimlala 7 hapuloma ewolotapo yimlala pohatitimalalo pataiyo. Epo a:ya sepeyama eta mosukulu alotle powaiyo. ²³ Epapedeme palli tle silliwe oloma edla a:ya eye ikadepe ana ya:llu depa:? Adipalati, yia:ta 7ta a:ya hatlo metlo halompuwapo,” diyo.

²⁴ Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ye yeitamale sopo. Adipalati, wua: Godta itiyamale mate epo ya: yu mate ala yeitamha:ha:po. ²⁵ Adipalati, palli sota wabasi tle ma sillipiye, yia: matle wola: mate epo opa mate pohalomha:ha:lowa. Amasiyama yia:tapo God

ya: banakaka sota Pepele di dla ha:ha:ye, epapele some ha:ha:lepe. ²⁶ Wua: Mosestapo ya: buka dla palli sota matle pasakalo depo silliwé koko dla ilimaleye posesa:lalo wekuwa? Adipalati, yu eye dalupa asiyale dulu tle dlapata hamdemhallati Godta dlapa dulu tle Moses watle epo atluwapo, ‘Na:ye A:iblaham ya: Godpo, epo Aisek ya: Godpo, epame Yokob ya: Godpo,’ duwapo. ²⁷ Epapedeme God iye popalli so yia: God. Hao, pasakalo ha:ha:lalo so yia: Godpo. Epedeme wua: pta sikemte yeitamale sopo.”

*Aiyalma hatitimale dulu dla adita patota?:
(Ma:t 22:34-40; Luk 10:25-28)*

²⁸ Epalati aiyalma imalalo oplami haleta puame Yesu ya: Sa:dusi so mate yu demhallati natiyo. Epame Yesuta Sa:dusi sota atlanatili yu ipi dla asiyama yu ka:ka:dle hapimhalla dalepame ya:tapo Yesu watle epo atlaiyo, “Mosesta aiyalma hatitimale dulu dla aiyalma adi tlo sikemte patota:?” diyo.

²⁹ Epalati asiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Di aiyalma hatitimale dulu dla aiyalma patoye ita elapo, ‘Isalael so wua: daliya.

Lodye di Godpo. Ya:ta hatlo di God halapo.

³⁰ Epedeme wua: Lod wua: Godye sikemte mala-maiya,
wua: dupa dulu malamale tle, epo wua: soko tle, epo wua:ta malamale tle, epo wua:ta itiyamale tle.’

³¹ Epame aiyalma pato haleye ipo,
‘Wa: wa:skamu sikemte malamdiye,

epammama wa: amkale ma sikemte malamhalane.’
Epedeme aiyalma dapiyamte iwolotapo koko patoto ha:ha:po.”

³² Epalati aiyalma imalalo oplamita Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa: ikadepe koko atlalepo. Epedeme Lod hatlo ya:ta God halapo, god hale hawa. ³³ Epedeme di Lod sikemte malamolowa, di dupa dulu malamale tle, epo dita malamale tle, epo dita itiyamale tle. Epame diskamu sikemte malamdiye, epammama dia: amkadulo ma sikemte malamolowepo. Epedeme aiyalma dapiyamte iwolo dolumoloweta koko pato halapo. Adipalati, aiyalma dapiyamte iwolotapo God watle alinepi poyupo dlapa dla halomalalo mate epo alisisi God watle hapilalo mate tla:mtame halapo.”

³⁴ Yesu oplamita asiyama yu ka:dle atla dalepame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: God ya: mo koko dla ulatuluweye mo-mateka:pi dla halapo,” diyo.

Epalati oplami haleta ma Yesu watle atlanatiloweye wowota:iyo.

Keliso ye ana yamita:?

(Ma:t 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Yesu Yu so aiyalma aya dla opa hapuloma imhalemama epo atlaiyo, “Adipalati aiyalma imalalo sotapo Keliso ye Deibidi yamipo demdi?

³⁶ Deibiditapo meyelo Hela:dle Soko tle ipo atluwapo,

‘Godta na: Lod watle epo atluwapo,

Wa: na: dowala tiyama dla polane.

Epalati na:tapo wa: watle opahale demha:ha: soye wa: hete sitali isili dla hatitimolowepo,' duwapo.

³⁷ Epedeme Deibidita Kelisoye 'na: Lod' duwapo. Ame adipalati aiyalma imalalo sotapo Kelisoye Deibidi yami demdi?"

Epalati opa hapulomata sisiyele mate Yesu yu woloma daliyo.

*Yesuta aiyalma imalalo so opa koko atlale
(Ma:t 23:1-36; Luk 20:45-47)*

³⁸ Yesu matle epo atlaiyo, "Ka:e! Wua: aiyalma imalalo so opa woloma natiye. Yia: tluka ka:ka:dle tlo didiyepo siyamdepo. Epo yia: solotamde, opata yia: natipame yia: watle heodepo siyele yu atlamelepo depame. ³⁹ Yia: epame dita inoma sumalalo aya dla epo daya pato dele dla itapu ikadepe dla popa:lowe tlo solotamdepo. ⁴⁰ Yia: epo isikimi elemale tle sepeyamataloye dodolomsalepame yia: ayaye kokolahamdepo. Epame yia:tapo isikimi opata dallepo depame inoma sumale yuye sikemte seselemalli atlamdepo. Epedeme yia: asiyama wotiyalle pato halepe."

*A:ya sepeyamata namkale dle alisisi himili
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Opata aiyalma aya dulu dla namkale dle mani kolumha:ha:lati Yesu mani kolumalalo isilako mateka:pi dla polomama ompolaiyo. Yesu ompolati alisisi pasatale so opa hapulomata namkale dle alisisi patoto kolumha:ha:iyo.

⁴² Epalati sepeyamata puame palli mani elo dapiyamte tlo isilako dulu dla kolumaiyo. ⁴³ Yesu

sepeyama e natipame ya: alotle tlalo so sisi-lapo epo atlaiyo, “Na: wua: watle mikadepe koko atlema. A:ya sepeyama itapo hamilita alisisi pasatale sota hapiliye ma-tla:mtalepo. ⁴⁴ Adipalati, alisisi pasatale soye mani patoto yia: dla mehutiyeleti mani opihata tlo hapilipo. Amasiyama sepeyama iye, ya: dla mani mosukulu elaleye etlo hamilipo. Epedeme ya: dla daya dlowe mani mahawapo.”

13

Yesuta aiyalma aya dokostlowe atlale

(Ma:t 24:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Yesu ya: alotle tlalo so mate aiyalma aya tle tulumha:ha:mama ya: alotle tlalo so oplami haleta ya: watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa: di aiyalma aya i natine. Ewala aya pta ka:pi ikadepe. Ewala tlamane, pta patoto,” diyo. ² Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Aya iye woloma natine. Adipalati, aya hema ewala haletapo matle yimkadulo tama di dla popop:lowa. Amasiyama aya e dokostlati ewala hapuloma etapo matle ta:la dla teteyupo tulumu popa:myelepe.”

Wotiyalleta kotiyamolowe alila

(Ma:t 24:3-28; Luk 21:7-24)

³ Yesu ma etle Olipi tamali di dla hetame polomama aiyalma aya ompolaiyo. Epalati Pita mate Yeims mate epo Yon mate epo Endulu mate miyelo puame Yesu watle epo atlaiyo, ⁴ “Wa: di atlane, aiyalma aya dokostlowe alilaye adipalalota? Epame koko ita mo-puluwe mateka:pi dla hallati apa kokota di watle nati-ipa:?” diyo.

⁵ Yia:ta epo atlati Yesuta yia: watle imolowe kotiyamama epo atlaiyo, “Ka:e, wolomape! Oplami haleta wua:ye ikadepe api tle ma alikili dla eleme tullala. ⁶ Adipalati, opa opitapo na: hi mate puame atlamyemama yiskamu yia:ye Kelisopo demyelepe. Epamyemama yia:ta opa pasataleye ikadepe api tle alikili dla me-eleme telepe.”

⁷ Epame Yesu ma epo atlaiyo, “Epapedeme wua: opahale koko mate epo natalimale koko mateta wowoyamalati dalepame ase sikemte wowota:miyo. Ame adipalati, koko ipapele tatile wowoyamelepe. Amasiyama dulu edla mosukulu alilata yipta populuwa. ⁸ Mo haletapo mo hale mate opahale de demyelepe. Epame allutuwale patotota mo opi dla ellepe. Oloma edla mo opi dla daya pa:le kokotapo pulupe. Epapele kokota wowoyamelepiye, wotiyalle alilata kotiyamama apelepe.

⁹ Epedeme wua: wolomape! Opata wua:ye hohopame koko glidlalo aya dla eleme ta demha:ha:lepe. Epame wua:ye yia: inoma sumalalo aya dla eleme hetame hohopole demha:ha:lepe. Epo na: koko tle wua:ye dokopala so patoto mila:pi dla elemhetame ipila: demha:ha:lepe. Amasiyama wua:ta edla na: kokoye yia: watle atlama demha:ha:lepe.

¹⁰ Epedeme ka:dle yu tatile ta:lamo pato dla atlamtepo gudepo hallati ta:lamo mosukuluta edla woyamelepe.

¹¹ Epo opata wua:ye koko gladle aya dla hohopo hetlati wua: ase wua:ta atlowe dla sikemte pomomalamolowa. Amasiyama Hela:dle Sokota wua:

watle oloma edla wua:ta atlowe yu hamilipiye, yu etlo atlamelepe. Adipalati, wua: muwolo poyuhalowa, amasiyama Hela:dle Sokota wua: mate halemama yuhalepe.

¹² Oloma edla oplamitapo ya: bapa mate ya: ei mateta pallipo depame yia: allimha:ha: so dla homellepe. Epame atapo ya: yimlala dla ma mepapelepe. Epame akimlalatapo sillipame yia: adulo mate epo waidulo mate palliwe dla eleme telepe. ¹³ Adipalati, wua:ta na: dla mikadepe dle koko tle opa hapulomata wua: dla elle pato himha:ha:lepe. Amasiyama antapo ya:ta mikadepe dleye kokalepo halemama mosukulu dla tame woyamelepiye, ya: pasakalo hallowe halepe.

¹⁴ Epedeme sesa:lalo oplami, wa: yu i ya: dulu kokoye woloma hane. Adipalati, wua:tapo ulugiyemale alisisi batalimaletapo ya:ta pohallalo wekele mo dla tulumhalla natilipiye, Yudiya so wua:ye tamali di dla ma hapele pohetlepe. ¹⁵ Epame oplami aya potopali dla pollalo ya: mape ya: poka:dena, ma aya dulu dla tuwame ya: alisisi halomoloweye. Amasiyama ya: ma hapele tamali di dla telehetlepe. ¹⁶ Epame osalo dulu dla sela:lalo oplami ya: mape ma ilame aya dla ya: tluka alisisi pohalomala tlowa. ¹⁷ Epo oloma edla mopapo koko watalo so mate epo owayimlala ala meme ilimalalo so matetapo potloweye pta kokalle pato natilipe. ¹⁸ Epapedeme wua:ta potlowe alilata teneyapi dla powoyamalalo wekelepo depame God dla inoma sumale yu himme ha:ha:iya. ¹⁹ Adipalati, oloma edla wotiyalle koko patota pulupe. Epedeme ta:lamo

kotiyamale oloma etle pualeye, opatapo wotiyalle koko ipapele ponatimdena. Epame wotiyalle koko pato ita tame gudlepiye, ma alotle wotiyalle koko ipapeleye ponatilowa. ²⁰ Amasiyama epapele tlope Godta wotiyalle alila iye kiyepo mellepe. Adipalati, ya:ta alila selemalipo melematiye, oplami haleta wotiyalle dulu edla halloweye po-ala:ma. Amasiyama wotiyalle dulu edla Godta sesalemale so opa ma me-ha:ha:deme ya:tapo alila eye kiyepo mellepe.

²¹ Oloma edla oplami haleta puame wua: watle atlemama, ‘Iye Kelisopo,’ o ‘Huma natine, eye Kelisopo,’ dlatiye, ya: yu dla mikadepe demiyo. ²² Adipalati, biskapa elemala natilalo keliso mate epo biskapa God yu molo atlamalalo so matetapo puame ulugiyemale koko patoto halomyelege, Godta sesa:le so elemolowa depame. ²³ Epedeme koko iye ala powowoyamalalo hallati na: tatile wua:ye molo atlamayo. Epedeme wuskamu woloma omha:ha:iya.”

*Opa Yamita puluwe koko
(Ma:t 24:29-44; Luk 21:25-33)*

²⁴ “Epame wotiyalle alila ita tame gudlati, ‘salita sumtlepe.

Epalati mamata ma hela:dle pohamilowa.

²⁵ Epo tamili mape omapla di dla popa:ye ta:la dla teteyulupe.

Epame itiyamale alisisi omapla di dla ha:ha:tapo hohoulalumama itiyamale pa:lepe.’

²⁶ Oloma edla opata Opa Yamiye wuala dulu tle hela:dle mate itiyamale pato mate pulati natilipe.

²⁷ Epame ya:ta pumama ya: banakaka soye taiya dlepe, Godta sesa:le so opa hapuloma ta:lamo pato dla ha:ha:mtaye elemtelepo depame.

²⁸ Epedeme wua: ipili dali tle koko i malamaiya. Wua: ipili tokiyeta matlati natipame sali silaplowe alilata mo-kotiyama depo malamdepo.

²⁹ Epedeme koko i ma epapena. Wua: na:ta atlama koko ita wowoyamalati natipame Opa Yamita puluweye mo-mateka:pi halayo depo malamelepe. ³⁰ Epedeme na: mikadepe koko wua: watle atlema. Wata oloma hema ha:ha: soye ala me-ha:ha:liti koko hapuloma ita wowoyamelepe.

³¹ Epedeme pepele di mate epo ta:lamo mate pa:lepe. Amasiyama na: yu tlo popa:lowa.

³² Epedeme Opa Yamita puluwe alilaye oplami haleta poya:malamana. Epame God ya: banakaka so Pepele di dla ha:ha: mate epo God Yami mate yia: ma poyia:malamana. Amasiyama hatlo God tlo alila eye ya:malamana. ³³ Epo wua: mape alila eta puluweye powua:malamana. Epedeme wua: dinapo omha:ha:iya.

³⁴ Alila eye ipapena. Oplamitapo mo hale dla tamama ya: oko so watle ya: ayaye omha:ha:iye depo telepe. Ya: epo ya: oko so watle aya e omha:ha:lowe oko meyelope meyelope dle hapilipe. Epame kokoloma omhallalo watle 'woloma ka:pi omhalane,' dlepe.

³⁵ Epapedeme aya yoye na:po. Epedeme wua: woloma omha:ha:iye. Adipalati, wua: powua:malamana, na:ta puluwe alilaye. Epapedeme pona:malamana, tamila:la puluwe, o utula:la dukuslopi puluwe, o iki ala yulumhallati

puluwe, o utulala ikadepe puluwe. ³⁶ Alila hapuloma dinapopo omha:ha:iya. Adipalati, na:ta puame wua:ye hutiyela natilowe ye poka:dena.

³⁷ Epedeme na: wua: watle epo opa hapuloma watle koko i atlema, wua: woloma dinapopo omha:ha:iya.”

14

Dokopala sota Yesu yumuluwedeme esemale
(Ma:t 26:1-5; Luk 22:1-2; Yon 11:45-53)

¹ Godta Namilatatale daya dele dlowe mate epo Isip mo tle alikili dla woyamale malamale daya dele dlowe mate alila dapiyamte umuluwe ma a:ma hutiyeyiyo. Epalati aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mateta esemama isikimi mala-atlale koko tle Yesuye hampo yumuluwedeme api totamaiyo. ² Amasiyama yia: yiskamu epo atlaiyo, “Di daya dele dulu dla ya:ye poyumuluwa. Adipalati, opata siyaladle ta:dlala,” diyo.

Betani mo dla a:yata dakopala ullu ka:dle mate Yesu dokopala dla simale
(Ma:t 26:6-13; Yon 12:1-8)

³ Yesu Betani mo dla Saimon kapala batalimale oplami aya dla taiyo. Ya: edla hetame daya dempollati a:ya hale isilako dla ullu ka:depo pamalalo dakopala tipo hampuaiyo. Ya: puame isilako glastepo Yesu dokopala di dla simaiyo.

⁴ Epalati opa opi edla popa:le sotapo koko i nati-pame sikemte allimama yiskamu epo atlamiyaiyo, “A:ya i adipalati dakopala ullu ka:dleye koko pa:le dla simama me-pokadi? ⁵ Ya: ka:dena, dakopala

ullu ka:depo pamalalo iye opa watle hamipame asiyama mani pato hapo alisisi pa:talo so gadloweye,” demyaiyo. Yia:ta epo atlemama a:yaye batalipo atlamyaiyo.

⁶ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “A:ya ita koko ha dla natipo ya:ye batalipo atlamiya. Adipalati, ya:tapo na: dla ka:dle koko halëpo. ⁷ Epedeme alisisi pa:talo sotapo alila hapuloma dulu dla wua: mate ha:ha:lepe. Epalati wua:ta yia:ye gagademha:ha:lepe. Amasiyama na: alila hapuloma dulu dla wua: mate pohallowa. ⁸ Epedeme a:ya itapo ya:ta haleli dle kokoye na: dla halëpo. Ya:tapo na: motota wabasi dulu dla elloweye malamama dakopalata na: dla simalepo. ⁹ Na: wua: watle mikadepe koko atlema. Opata ta:lamu hadima ka:dle yu atlamtelepiye, yia:tapo a:ya ita koko halë ma atlamtelepe. Epalati opata ya: koko ma malamelepe.”

*Yudasta Yesu hamame iliwe yu ka:dle
(Ma:t 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Epame Yesu ya: alotle tlalo so 12 dulu dla hallalo oplami hale Yudas Iskaliyotta aiyalma aya dokopala so watle tame Yesu hamame iliweye yu himiyo. ¹¹ Epalati yia:ta yu i dalepame sikemte sisiyemama ya: watle asiyama mani hamilowe yu atlaiyo. Epalati Yudastapo Yesuye yia: do dla hamame iliwe api totamaiyo.

*Yesuta ya: alotle tlalo so mate Godta Namilatale
daya dele
(Ma:t 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Yon 13:21-30)*

¹² Isip mo tle alikili dla woyamale malamale daya dele kotiyamale alila dla Yu sota Godta Namilatale daya dele tatile dlowedeme sipi aliya haloye poyumdiyo. Epedeme Yesu ya: alotle tlalo sota Yesu watle epo atlaiyo, “Di hadima tame Namilatale daya dloweye dinapopa:?” diyo.

¹³ Epalati Yesuta asiyama ya: alotle tlalo so dapiyamte tlo taiya demama epo atlaiyo, “Wua: Yelusalem dla tuwaiya. Wua: edla tuwame nati-lati oplami haleta yú tipo tamhallati umulepe. Wua: ya: umpame ya: dolumtelepe. ¹⁴ Wua: ya:ta tame aya dulu dla hetlati ha:ha:mama aya yo ikadepe watle ipo atellepe, ‘Imalalo oplamita ya: alotle tlalo so mate Godta Namilatale daya dlowe mo da:?’ dlepe. ¹⁵ Epalati ya:tapo aya alupoli pato di dla hallaloye wua: watle nati-ilipe. Wua: epalati dita Godta Namilatale daya dloweye edla dinapelepe,” diyo.

¹⁶ Epalati Yesu ya: alotle tlalo so dapiyamteta Yelusalem dla ma-taiyo. Yia: tame natilati koko hapuloma Yesuta yia: watle atlamaletapo mepo hutiyela tlamaiyo. Epalati yia:tapo Namilatale daya dloweye edla dinapiyo.

¹⁷ Epo ma tamila:la oloma edla Yesuta ya: alotle tlalo so 12 eleme puame aya dulu edla hetaiyo.

¹⁸ Yia: edla daya dempopa:mama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua: dulu dla oplami hale na: mate daya dem-polatapo na:ye opahale do tama dla homellepe,” diyo.

¹⁹ Yesu ya: alotle tlalo sota yu i dalepame dupa kolle mate popa:mama Yesu watle epo atlamyaiyo, “Na:ta:, na:ta:?” demyaiyo.

²⁰ Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta 12 dulu dla oplami antapo na: mate palita hatlope dla daya saodepo delepiye, oplami eta na:ye opahale do tama dla hamame ilipe. ²¹ Amasiyama God yu bukata atla e dolumama Opa Yamitapo polope. Amasiyama Opa Yami opahale do tama dla homallalo oplamiye wolomape. Ya: wotiyalle dulu dla tullupe. Epapalala depame ya: waita ya:ye pohamalalo wekematiye, eta ya: ka:dlemla.”

Lod malamale daya dele

(Ma:t 26:26-30; Luk 22:19-20)

²² Yia: daya dempopa:lati Yesu daya hame God watle siyele yu atlepame daya hauwokokomaiyo. Epame ya: alotle tlalo so watle alemama epo atlaiyo, “Daya halopo deiya. Iye na: motopo,” diyo.

²³ Epame Yesu matle isilako hapame God dla siyele yu atlepo gudepame ya: alotle tlalo so watle hamiyo. Epalati yia:ta hapulomata yú deiyo.

²⁴ Yesu ma epo atlaiyo, “Iye na: omalipo, opa hapuloma yia: bobtalimale howahalowe yilo dla olostapo. Na: omali itapo Godta opa mate yu itiyapo himili amkoye kokalepo. ²⁵ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Na: wata oloma itle tamama wain yú matle podlowa. Amasiyama alotle God ya: mo dla wain yú amkoye dlowepo.”

²⁶ Epame yia:tapo siyele sala sepo gudepo ma Olipi tamali dla taiyo.

Yesuta Pitata ya: welilowe kokoye atlale

(Ma:t 26:31-35; Luk 22:31-34; Yon 13:36-38)

²⁷ Yesuta matle ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua:ta hapulomata na: saliyome potlepe. Adipalati, God yu bukata epo atlapo,

‘Godtapo sipi omhallalo oplamiye yumulati
sipi hapulomata ya: tle potlepe,’ depo.”

²⁸ Epame Yesu ma epo atlaiyo, “Amasiyama na: powale tle ma sila:tipame na: tatle tame Ga:lili dla wua: omhallowepo,” diyo.

²⁹ Epalati Pitata asiyama Yesu watle epo atlaiyo, “Opa hapulomatapo wa: salepame potlepiye, asiyama hatlo na: tlo wa: posaliyome tlowa,” diyo.

³⁰ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Na: wa: watle ikadepe koko atlema. Wata utula:la gagapota dapiyamte oloma dla ala poyulumalalo hallati wa:tapo na: kokoye dapahatlope oloma dla wellipe,” diyo.

³¹ Amasiyama Pitata Yesu yu ipi dla yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Na: pe-epapolowa. Opata wa:ye yumama yumilipiye, na: wa: mate polowepo,” diyo. Epalati ya: alotle tlalo so hapuloma ma yu hatlo me-epo atlamyaiyo.

*Yesuta Getsemani osalo dla inoma sumhalale
(Ma:t 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Epame Yesu ya: alotle tlalo so mate Getsemani osalo dla tamalaiyo. Epame Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Na: tame inoma sumhallati wua: hema ompopa:iye,” diyo.

³³ Ya: epame isikimi Pita epo Yeims epo Yon tlo eleme hetaiyo. Ya: edla hetame hallati dupa kolle mate opasi upiyele mateta ya: dla puaiyo.

³⁴ Epalati ya: Pita wolo watle epo atlaiyo, “Na: opasi duluye upiyele patota hetamama polowe mateka:pi dla puma. Epedeme wua: hema ha:ha:mama omha:ha:iye,” diyo.

³⁵⁻³⁶ Epame ya: yia: tle yimka:mala alikili dla tame alumata ta:la dla kellepo polomama ipo inoma sumpolaiyo, “A, koko hapulomaye wa: dla pokokalena. Epedeme wa: solotamelepiye, wotiyalle pato na: dla puaye alikili dla hamastane. Amasiyama pona:ta solotamale koko, wa:ta solotamale koko tlo hane.”

³⁷ Yesu inoma sumhalepo tame natilati ya: alotle tlalo so dapahatlopete mo-hutiyela natiyo. Epalati natipame Pita watle epo atlaiyo, “Saimon, wa: adipalati elema:? Wa: poka:deta:, alila yimka:mala dla na: mate inoma sumhalloweye? ³⁸Epedeme wua: omha:ha:mama inoma sumha:ha:iya, wua:tapo elemala natili dulu dla tullala depame. Adipalati, soko wua: dulu dla halatapo solotamapo, itiyamolowedeme. Amasiyama wua: motota hopeyamapo.”

³⁹ Epame Yesu matle tame ya:ta ka:yapa inoma sumale yu atlamale hatlo metlo mamisika: atlamaiyo. ⁴⁰ Epo matle ilampuame natilati ya: alotle tlalo so dapahatlopete inoma teta:mama mo-hutiyela natiyo. Epapele dulu dla yia:tapo yiyelepame wowota:mama Yesu watle yu hale atlowe pa:iyo.

⁴¹ Epame Yesu matle tame inoma sumhalepo ilampuame natilati ya: alotle tlalo so dapahatlopete ma hutiyela natiyo. Epalati yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ala me-sikemte hutiyepa? Wua: hutiyemogudiya. Adipalati, Opa Yamiye batalimale so dla hamame iliwe alilata mo-puapo. ⁴² Epedeme huma natiya, na: batalimale so watle hamame iliwe oplamiye mo-puapo. Epedeme wua: silliya, medla tlowa.”

*Opata Yesu yumuluwedeme hamame tale
(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yon 18:3-12)*

⁴³ Yesu ala me-yukamhallati ya: alotle tlalo so oplami hale Yudastapo Yesu hamolowe so opa elempuame edla woyamaiyo. Epapeleye Yesu hamolowe so opa iwoloye aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so mateta taiya diyo. Epalati ya:ta pumama aipa:ya mate epo bulukupi mate halopo puaiyo.

⁴⁴ Epapele dulu dla Yudasta ala puluwedeme halemama Yesu hamolowe so watle epo atlaiyo, “Wua: na:ta tame oplami hullupiye, oplami epo. Wua: epalati ya:ye woloma hamame taiye,” diyo.

⁴⁵ Epedeme Yudas opa me-eleme puame halemama Yesu hala dla tame epo atlaiyo, “Namkale, imalalo oplami” depame ya:ye huliyo. ⁴⁶ Epalati opata Yesu ma-hamaiyo.

⁴⁷ Amasiyama ya: alotle tlalo so oplami haleta aipa:ya hame aiyalma aya dokopala oplami ya: oko oplami haleye heyumama molo ketamas-taiyo.

⁴⁸ Epame Yesuta ya: hamala puale so opa watle epo atlaiyo, “Wua: na: uhalalo oplamita hallati natipame na:ye hamolowedeme aipa:ya mate epo bulukupi mate halopo pumulo?” ⁴⁹ Amasiyama wua: na:ye alila hapuloma aiyalma aya dulu dla imsela:la natimduwapo. Ame wua: adipalati na:ta edla hallati pohamalalo wekemduwa? Epele tlope wua:ta na: hamala puale kokotapo God tle yu hapame molo atlamalalo sota atlamale yu mate mala:po.”

⁵⁰ Epalati ya: alotle tlalo so hapulomata ya: saliyome mo-potaiyo. ⁵¹ Epapele dulu dla kip-

iliyemala haleta tluka siyapo tlo polupo Yesu hamame tlati alotle dolumtaiyo. ⁵² Epalati opata ya: hamolowedeme tluka dla hamalati ya: tluka tlo yia: dla pomelepo ya: tlo tidali siyapo teletaiyo.

Yesuye dokopala so hala dla koko gladlowedeme hamamhetale

(Ma:t 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Yon 18:13-14, 19-24)

⁵³ Opata Yesuye aiyalma aya dokopala oplami aya dla hamame hetaiyo. Epalati aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mateta aya edla alumaiyo.

⁵⁴ Epalati Pitata alo ikadepe tle Yesu dolumtame aiyalma aya dokopala oplami aya alikili tle halaiyo. Ya: edla halemama aya e oko so mate kakapumalati dlapa tilimpopa:iyo.

⁵⁵⁻⁵⁶ Epalati aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so mate Yesu yumuluwedeme ya: batalimale totamaiyo. Epammama opata isikimi Yesu hi mate mala-atlamyemama koko meyelo meyelo dle atlamiyaiyo. Amasiyama yia:ta koko meyelo meyelo dle atlamiyale dulu dla ikadepe koko hale ponatiyo, yia:tapo Yesu yumuluweye.

⁵⁷ Epalati opa opita sillipame Yesu hi mate ipo mala-atlamiyaiyo, ⁵⁸ “Di oplami ita ipo atla daluwa, ‘Na: opata halë aiyalma aya iye dokostepo ma alila dapahatlope dulu dla opata dota pohalalo wekele aiyalma aya amko halowepo’ duwa.”

⁵⁹ Amasiyama yia:ta yu meyelo meyelo dle atlamiyale dulu dla ikadepe koko ponatiyo.

⁶⁰ Epalati aiyalma aya dokopala oplamita opa alumale dulu tle sila:tipame halemama Yesu watle

epo atlaiyo, “Wa: opata wa: koko dla yu meyelope meyelope dle atlamya dla asiyama yu po-atlalo wekepa:?” diyo. ⁶¹ Amasiyama Yesuta ya: watle asiyama yu hale po-atlaiyo. Epalati aiyalma aya dokopala oplamita matle ya: watle epo atlaiyo, “Wa: God Yami Kelisota:?” diyo.

⁶² Yesu asiyama epo atlaiyo, “Yao, na:po. Epedeme wua: Opa Yamiye ya: A God dowala tiyama dla polla natilipe. Epame ya:tapo pepele di wuala dulu tle malla natilipe,” diyo.

⁶³ Aiyalma aya dokopala oplamita yu i dalepame sikemte alimama ya: tluka tallatallademama epo atlaiyo, “Oplami iye God hi mate putlopo atlema. Epedeme di ya: koko gladlowe dla ma yu opi dlallowe posolotamasema. ⁶⁴ Adipalati, wua: ma-dallepo, ya:ta God hi mate putlopo atlaleye. Epedeme wua: apa koko ya: dla halowe solotama:?” diyo.

Epalati Yu so dokopala so hapulomata epo atlamyaiyo, “Yesuye pta batalimale oplami. Epedeme ya: polowe ka:dena,” demyaiyo.

⁶⁵ Yia: epo atlapame Yesu dla tetlemyemama ya: watle mitikape tilitimyaiyo. Epalati opita Yesu inoma bopudepame ya: heyulummyemama epo atlamyaiyo, “Anta wa:ye heyu?” demyaiyo. Epame aiyalma aya dokopala oplami ya: oko sota Yesuye hopoliyo.

Pitata Yesu welli koko

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yon 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Pita ala dlapa me-timpollati aiyalma aya dokopala oplami ya: gadlalo a:ya haleta puame Pita malanatipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ma

Nasalet oplami Yesu mate sela:uwa hale wa:po,” diyo.

⁶⁸ Epalati Pitata koko eye isikimi demama asiyama epo atlaiyo, “Na: pona:malamana, wa:ta atla oplami kokoye,” diyo. Pita epo atlepo ma ya: tle alikili a:ma teletaiyo. Epalati oloma edla gagapota ka:yapa yulumaiyo.

⁶⁹ Epame a:ya hatlo meta matle Pitata opa opi mate halla natipame yia: watle epo atlaiyo, “Oplami iye Yesu mate sela:uwa hale ya:po,” diyo. ⁷⁰ Amasiyama Pitata koko eye ma isikimi demama epo atlaiyo, “Na: oplami e kokoye pona:malamana,” diyo.

Epame opata ma yimka:mala ha:ha:po Pita wa-tle epo atlaiyo, “Ikadepe, wa: ma Yesu mate sela:uwa oplami hale wa:po. Adipalati, wa: mape Ga:lili oplamipo,” diyo. ⁷¹ Epalati Pitata yu itiyamale mate koko eye isikimi depo God hi tle aiyalma semama yia: watle epo atlaiyo, “Na: pona:malamana, wua:ta atla oplami e ya: kokoye,” diyo.

⁷² Pitata epo atlepo hallati gagapota dapiyamte oloma dla yulumaiyo. Epalati Pitata Yesuta ya: wa-tle atlale yu i malamaiyo, “Wa: gagapota yulumale ala podapiyamte dlalo hallati wa: na: kokoye dapahatlope oloma dla wellipe.” Epapedeme ya: yu i malapame dupa kolle pato hapame sikemte amaiyo.

15

Yesu Paelet watle hamame hetale
(Ma:t 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Yon 18:28-38)

¹ Epedeme utulala ikadepe aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate epo dokopala so opi hapuloma mate esempopa:iyo. Yia: esepo gudepame Yesu doye deata kokotipoliyepame gamani oplami Paelet hala dla semtaiyo.

² Epalati Paeletta Yesu natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe Yu so dokopala oplamita:?” diyo. Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Yao, wa:ta atla hatlo mepo,” diyo. ³ Epalati aiyalma aya dokopala sota Yesu dla batalipo atlamyemama ya: watle batalimale pasatale oplami demyaiyo. ⁴ Epalati Paelet ma Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: opata wa: koko dla yu meyelohe meyelohe dle atlamyaye podallalo wekema:?” diyo. ⁵ Amasiyama Yesu yia: watle yu hale po-atlaiyo. Epalati Paeletta koko e natipame sikemte yeliyo.

Paeletta Yesu tlo alikili dla hamame woyamolowedeme solotamale

(Ma:t 27:15-26; Luk 23:13-25; Yon 18:39–19:16)

⁶ Sokomoko hapuloma dulu dla Paeletta Yu sota sisiyelepo depame Godta Namilatatale daya dele oloma edla opata solotamale oplami haleye amtuwale aya dulu tle hamame alikili dla woy-andiyo.

⁷ Epapeleye oloma edla oplami hale ya: hi Bal-abasye amtuwale aya dulu dla halaiyo. Adipalati, ya: ka:yapa yimkadulo mate Loum gamani so opa mate natalimama oplami hale yumiyoy.

⁸ Epedeme opa hapulomata puame Paelet watle epo atlaiyo, “Wa: amtuwale aya dulu dla halalalo oplami hale alikili dla hamame woyamdepo.

Epedeme wa: ma sokomoko hema oplami hale alikili dla hamame woyamane,” diyo.

⁹⁻¹⁰ Epele dulu dla Paelet mo-malanatiyo, Yu so dokopala sota Yesu dla sikemte elle himimama ya: watle hamame pualeye. Epammama ya:ta opa hapuloma watle epo atlaiyo, “Wua: solotama:, na:ta wua: dokopala oplami Yesu tlo alikili dla hamame woyamoloweye?” diyo. ¹¹ Amasiyama aiyalma aya dokopala sota opa hapuloma watle ha:ha:limyemama epo atlamyaiyo, “Paelet watle atlemama, ‘Yesu tlo yummama Balabas tlo alikili dla hamame woyamane,’ diya,” demyaiyo.

¹² Epalati Paeletta koko i dalepo yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta Balabasye amtuwale aya tle alikili dla hamame woyamelepiye, ame na: Yesu, wua:tapo wua: dokopala oplami demdiye, adipapopa:?” diyo. ¹³ Epalati yia:ta asiyama Paelet watle epo atlamyaiyo, “Ya:ye dali yekelemhimili di dla gogodiya,” demyaiyo.

¹⁴ Epalati Paelet asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ya:ta apa batalimale koko halë hallati natipame ya:ye yumuluwedeme amma:?” diyo. Amasiyama opa hapulomata sikemte yu sisikalle mate epo atlamyaiyo, “Ya:ye dali yekelemhimili di dla gogodepo himiya,” demyaiyo.

¹⁵ Epalati Paeletta opa hapulomata sisiyelepo depame Balabasye amtuwale aya tle alikili dla hamame woyamaiyo. Epame ya: opa watle asiyama Yesuye tuwale dea mate hopolepame dali yekelemhimili di dla gogodiya diyo.

*Opahale sota Yesu tetlemyale
(Ma:t 27:27-31; Yon 19:2-3)*

¹⁶ Epalati opahale sota Yesuye tuwale dea mate hopolepo Paelet aya dukuslopi haliyamale dla hamame hetaiyo. Epame edla opahale so opi hapuloma sisilapo alumaiyo. ¹⁷⁻¹⁸ Yia: edla alupo Yesuye tetlemyelowedeme patoto sota didiyelalo tluka omteka:ple selemalli asiyomeliyo. Epame tuwale dea tipo ya: dokopala dla asiyomelepame epo atlamyaiyo, “Yu so dokopala oplami dla heodepo sisiyeiya,” demyaiyo. ¹⁹ Epame bu-lukupita Yesu dokopala dla hohopolemyemama ya: watle mitikape tilitimyaiyo. Epo tetlemye-mama ya: dla alumata ta:la dla kellepo heoheod-lalimyaiyo. ²⁰ Epo gudepame opahale sota ya: tluka omteka:pele asiyomelleye pustapame ma ya: tluka ikadepeye asiyomeliyo. Epame Paelet aya tle Yesu ma-hamame dali yekelehmihili di dla gogodlowedeme semtamalaiyo.

*Yesu dali yekelehmihili di dla gogodle
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yon 19:17-27)*

²¹ Opahale sota Yesu edla hamame tamha:ha:mama Kulene oplami hale ya: hi Saimonye api duka dla Yelusalem dla pumhalla umaiyo. Epalati yia:tapo ya:ye hampame “Yesu dali yekelehmihili hamtane,” diyo. Saimon iye Alesenda mate Lupus mate yia: ayo.

²² Yia: Yesu hamame Golgota mo dla taiyo. Mo hi ya: dulu kokoye dokopala elo. ²³ Epame edla sem-tame ha:ha:mama oplami haleta Yesu watle wain yúye wotiyalle pa:lalo yú mate dukupo hamiyo. Amasiyama Yesu yú e dloweye aliyo.

²⁴⁻²⁵ Epame salita mo-kokalemtilati opahale sota Yesuye dali di dla mo-gogodepo himiyo. Epo

yia:tapo Yesu tluka hukulupo halomolowedeme yia: dulu dla ewala mate mate tatipiyele hale tatipiyeyiyo. ²⁶ Epame oplami haleta yia:ta Yesu yumili sitali kokoye opata natilipo depame Yesu dokopala di dla yu ipo ilipo badiyo,

YU SO DOKOPALA OPLAMI

²⁷ Epame uhalalo so opa dapiyamte mape dali yekelemhatitimale di dla gogodlalimaiyo, haleta ya: dowala tiyama dla epo haleta ya: weke tiyama dla diyo. [²⁸ Epedeme God yu bukata epo atlapo, “Ya:ye uhalalo oplami some polope.”

Epeleye Yesutapo uhalalo oplami some mopolowedeme elemama yu iye mikadepe duwapo.]

²⁹ Epalati opata api tle tetla:po tamhalemama Yesu natipo yia: dokopala popokalimyemama ya: watle batalipo tetlemyaiyo. Epamyemama ya: watle epo atlamyaiyo, “Wa: ipo atluwapo, ‘Na:tapo aiyalma ayaye dokostapame ma alila dapahatlope dulu dla amko halepe’ duwapo. ³⁰ Epedeme wa: dali yekelemhimili di tle malame wa:skamu wa: gadene,” demyaiyo.

³¹ Epame aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate yia: mape yiskamu yia: dulu dla Yesu tetlemyemama epo atlamyaiyo, “Ya:ye opa opi tlo gagademselamduwapo, amasiyama ya: wata ya:skamu pogadesema.

³² Epame ya:ye ikadepe Keliso, di Isalael so dokopala oplami dlepiye, ya: dali yekelemhimili di tle mollowe ka:pi. Di eta ya:ta malla natipame ya: dla mikadepe dlowepo,” demyaiyo.

Epame uhalalo so opa dapiyamte Yesu mate dali yekelemhimili di dla gogodle so mape ya: watle putlopo atlamyemama tetlemyaiyo.

Yesuta powale koko

(Ma:t 27:45-56; Luk 23:44-49; Yon 19:28-30)

³³ Sali mo-dukuslopi dla hallati mo patota motiti tumama sali inoma dapahatlope pololiyo.

³⁴ Epame motiti tuwaleta ma hawa hallati Yesuta yu teta:le mate epo sisilamaiyo, “*Ilai, Ilai, lama sabakatani.*” Yu i dulu kokoye ipapena, “Na: God, na: God, Wa: adipalati na: melema:?”

³⁵ Epalati opa mateka:pi dla ha:ha:leta Yesuye semte Ilaya sisilamapo depame epo atlamyaiyo, “Wua: daliya, ya:ye Ilaya sisilamapo,” demyaiyo.

³⁶ Epame oplami haleta dali selemalli ipi dla tluka polupo wain yú haka:le dla saodepame Yesu mati dla haiyeiyo, ya:tapo delepo depame. Ya: epame epo atlaiyo, “Di ya:ye Ilayata puame hamame tul-luwe depame aseka me-omha:ha:lowa,” diyo.

³⁷ Epame oloma edla Yesu yu sikemte di dla teta:pame powaiyo.

³⁸ Epalati Yesuta powale oloma edla aiyalma aya dulu dla tluka deiyamaleta komaleye di tle tallademtulume isili dla gudiyo.

³⁹ Epame opahale so omhallalo oplamita Yesu dali yekelehmihili isili dla halemama Yesuta powale kokoye woloma natipame epo atlaiyo, “Ikadepe, oplami iye God Yamipo,” diyo.

⁴⁰⁻⁴¹ Epame wola: opi Yesu mate Ga:lili tle pumule sota pateka:mu tle Yesu dali yekelehmihili di dla ellati omha:ha:iyo. Alumale dulu edla ha:ha:le so wola:ye Meli Magadalin mate epo Meli hale (Yeims yimka:mala mate Yosep mate yia: wai), epo Salome matepo. Epeleye wola: dapahatlope iwoloye Yesu mate Ga:lili dla siyamama Yesuye gademsiyamaiyo.

Yesu wabasi dla hamatili
(Ma:t 27:57-61; Luk 23:50-56; Yon 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Epame ma tamila:la oloma edla Yosep Ali-matiya oplamita Paelet hala dla taiyo. Ya: mape Yu so dokopala oplami hale halemama God ya: mo kokota puluwe dla omhalaiyo. Epeleye Yu so inoma sumalalo alila umuluwe mo-mateka:pi hallati ya:tapo powota:lalo Paelet watle Yesu moto hame tlowedeme tame daliyo. ⁴⁴ Amasiyama Paeletye Yesuta mo-powale yu dalepame sikemte yelepame ya: opahale dokopala oplami sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Yesu mo-pouwo de, mikadepeta:?” diyo. ⁴⁵ Epalati asiyama yuye ya: opahale dokopala oplamita atla dalepame Yosep watle “Yesu motoye hamtane,” diyo.

⁴⁶ Epalati Yosepta tame tluka selemalli hapo Yesu moto dali yekelehmihili tle hamtulume tlukata poliyo. Epame Yesu motoye hamtame tei seselemale dulu dla wabasi muwalle dla hamatiyo. Epo ewala patota kokolum-malame tulalo api himomeliyo.

⁴⁷ Amasiyama Meli Magadalin mate epo Meli Yosep ya: wai mateta Yesu moto hamatili moye me-natiyo.

16

Yesu ma wabasi dulu dla pe-elasema
(Ma:t 28:1-8; Luk 24:1-12; Yon 20:1-10)

¹ Epame Yu sota inoma sumalalo alilata tamila:la ma-tame mogudlati Meli Magadalin mate epo Meli Yeims ya: wai mate epo Salome mate ka:depo ullu pamalalo dakopala Yesu moto dla huhutupiliyelowe halomaiyo. ² Epame Sande

alila utulala ikadepe sali mo-matamhallati yia: Yesu wabasi natila taiyo. ³ Yia: tamalemama epo atlamtaiyo, “Ewala pato wabasi tulalo api himomelleye, anta alikili dla kokolustlowe?” dentamalaiyo.

⁴ Amasiyama yia: tame natilati ewala pato eye mo-kokolustale halla natiyo. ⁵ Epalati wola: ewolota wabasi dulu dla tuwame yia: dowala tiyama dla natilati kipiliyemalata tluka kamka-male selemalli asiyame polla natipame sikemte wowota:iyo.

⁶ Amasiyama ya:ta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ase sikemte wowota:miya. Na:malamana, wua:ye Yesu Nasalet oplami dali yekelehmihili di dla gogoduwaye totamsiyamapo. Amasiyama ya:ye hema hawa. Wua: puame ya:ta elale natiya. Ya: hema pe-elasema. Ya: powale tle mo-sila:time hetana. ⁷ Epedeme wua: tame Pita mate epo Yesu ya: alotle tlalo so opi mate dla atlaiye, yia:tapo Ga:lili dla telepo depame. Adipalati, Yesuye ya: tatile tame Ga:lili dla yia:ye ompolapo. Epedeme yia: tame Ga:lili dla Yesuye natilipe. Adipalati, Yesuta ka:yapa yia: watle koko iye ma-atluwapo.”

⁸ Epalati wola:tapo wabasi tle wowota:le mate ullumtamalemama eseselalalimtamalaiyo. Amasiyama yia: api duka dla tamalemama oplami hale po-atlaiyo. Adipalati, yia: sikemte wowota:le mate tamalaiyo.

*Yesuta ka:yapa opa opi watle tame woyamale
(Ma:t 28:9-10; Yon 20:11-18)*

⁹ Yesuta Sande alila utulala ikadepe powale tle sila:tipo ya: ka:yapa Meli Magadalin hala dla tame

woyamaiyo. Meli iye Yesuta ka:yapa ala popolalo sela:mama bataliya yimlala 7ye ya: tle alikili dla dodolomsaliyo. ¹⁰⁻¹¹ Epeleye Meli itapo Yesu nati-pame tame Yesu mate siyamale so opa dupa kolle mate a:lempopa:lati yia: watle epo atlaiyo, “Na: Yesuye powale tle ma-sila:time sela:la nati,” diyo. Amasiyama yia:tapo ya: yu dalepame pomikadepe diyo.

¹² Epo ma alotle Yesuta ya: mila:pi meyelope depo ya: mate siyamale opa dapiyamte api duka dla tamha:ha:lati tame woyamaiyo. ¹³ Epalati ma opa dapiyamte iwolota yia:ta Yesu natiliye tame opa Yesu mate siyamale watle atlamalati yia:tapo yia: yu dla ma pomikadepe diyo.

Yesuta ma ya: alotle tlalo so 11 dla tame woyamale

(Ma:t 28:16-20; Luk 24:36-49; Yon 20:19-23; Taiya 1:6-8)

¹⁴ Epame alotle Yesu ma ya: alotle tlalo so 11ta daya dempopa:lati tame woyamaiyo. Epame yia: watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wua: mikadepe dle pa:talo sopo. Wua: adipalati opa opita ka:yapa na: natipo puame atlamalati edla pomikadepe dlalo weki?” diyo.

¹⁵ Yesu ma yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ta:lamo pato dla tame ka:dle yuye opa hapuloma dla atlamsiyamaiya. ¹⁶ Epedeme oplami antapo ka:dle yu dla mikadepe depo yú dla tullupiye, ya:ye kokó elepo ellalo pasakalo halepe. Amasiyama oplami antapo ka:dle yu dla pomikadepe dlalo wekelepiye, ya:ye Dlapa mo dla ka:stlepe.

¹⁷ Epame ka:dle yu dla mikadepe dle sota na:ta itiyamale mate ulugiyemale koko halom-siyamelepe. Epedeme yia:tapo bataliya yimlalaye na: hi tle alikili dla dodolomsalemsiyamelepe, epo ulugiyemale yu mate yuhamyelepe, ¹⁸ epame yia:tapo ilama dota hohomsiyamelepe, epame yati dala dlomelepiye, yia: popalliwa, epame yia: dota esusulumale soye hohomsiyamalati esusulumale sota ma-ka:ka:dlalimelepe.”

¹⁹ Lod Yesuye yu i atlemhalepo gudlati Godta itiyamaleta ya:ye Pepele dimo dla hamame het-aiyo. Epame ya: God ya: dowala tiyama dla polaiyo.

²⁰ Epalati Yesu ya: alotle tlalo sota Yesu yu dolumama ta:lamo pato dla ka:dle yu atlamtaiyo. Epalati Lodta yia: mate hallati ulugiyemale koko halomsiyamaiyo, opata ka:dle yu dla dlalepo mikadepe dlepo depame.]

Ka:dle Yu
Genesis, Exodus, Jonah, and the New Testament in the
Kamula language of Papua New Guinea
Buk Stat, Kisim Bek, Jona, na Nupela Testamen long
tokples Kamula long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

74ad7974-9dcd-5470-9c22-0eda5fbabe15